

GRUPA KAPITAŁOWA PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU ZAGRANICZNEGO „BALTONA” S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2017 ROKU

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH

Warszawa, 6 marca 2018 roku

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku****Spis treści**

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Dodatkowe objaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

GRUPY KAPITAŁOWEJ PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU ZAGRANICZNEGO „BALTONA” S.A. ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 ROKU

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A. w dniu 6 marca 2018 roku.

Zarząd:

Piotr Kazimierski

Prezes Zarządu

Karolina Szuba

Członek Zarządu

Michał Kacprzak

*Główny Księgowy, Członek Zarządu
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych*

Warszawa, 6 marca 2018 roku

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.**Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej***Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej*

AKTYWA	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	12	13 643	14 910
Wartości niematerialne	13	1 049	844
Wartość firmy	13	5 719	5 719
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	4 953	4 042
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15	3 351	2 937
Aktywa trwałe		28 715	28 452
Aktywa obrotowe			
Zapasy	16	36 904	42 604
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	19 939	26 500
Inwestycje krótkoterminowe	14	117	110
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		136	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	12 340	9 876
Aktywa obrotowe		69 436	79 090
AKTYWA OGÓŁEM		98 151	107 542

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej

PASYWA	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	19.1	2 814	2 814
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		4 655	4 655
Kapitał zapasowy		23 064	23 064
Akcje własne	19.3	(2 042)	(2 042)
Różnice kursowe z przeliczenia		(1 317)	(1 172)
Zyski / (straty) zatrzymane		(20 494)	(19 117)
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		6 680	8 202
Udziały niekontrolujące		(87)	297
Kapitał własny ogółem		6 593	8 499
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	22.1	23 118	24 456
Przychody przyszłych okresów	27	148	325
Rezerwy	25	1 094	1 094
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	4 070	5 605
Zobowiązania długoterminowe		28 430	31 480
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	22.2	13 615	9 552
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	23	45 847	54 284
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		79	280
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	3 580	3 377
Przychody przyszłych okresów	27	5	38
Rezerwy	25	2	32
Zobowiązania krótkoterminowe		63 128	67 563
Zobowiązania		91 558	99 043
PASYWA OGÓŁEM		98 151	107 542

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej

	Nota	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	7	365 225	397 774
Pozostałe przychody operacyjne	9	1 224	730
Razem przychody z działalności operacyjnej		366 449	398 504
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości		(6 757)	(7 009)
Zużycie surowców i materiałów		(3 220)	(3 408)
Usługi obce		(61 078)	(74 900)
Koszty świadczeń pracowniczych	8	(40 384)	(40 910)
Podatki i opłaty		(1 836)	(2 264)
Pozostałe koszty rodzajowe		(3 563)	(2 916)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		(249 866)	(261 351)
Pozostałe koszty operacyjne	9	(496)	(500)
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości firmy	13.4	-	(2 045)
Razem koszty działalności operacyjnej		(367 200)	(395 303)
(Strata)/Zysk na działalności operacyjnej		(751)	3 201
Przychody finansowe		731	48
Koszty finansowe		(1 621)	(3 396)
Koszty finansowe netto	10	(890)	(3 348)
Strata przed opodatkowaniem		(1 641)	(147)
Podatek dochodowy	11	(464)	1 120
(Strata)/Zysk netto za okres sprawozdawczy		(2 105)	973

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów – ciąg dalszy

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Inne całkowite dochody		
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(167)	(463)
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem		
Zyski (straty) aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń	366	(1 482)
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy	199	(1 945)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	(1 906)	(972)
Zysk/(Strata) przypadająca na:		
Właścicieli Jednostki Dominującej	(1 604)	1 952
Udziały niekontrolujące	(501)	(979)
(Strata)/Zysk za okres sprawozdawczy	(2 105)	973
Całkowite dochody ogółem przypadające na:		
Właścicieli Jednostki Dominującej	(1 522)	637
Udziały niekontrolujące	(384)	(1 609)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	(1 906)	(972)
Zysk/(Strata) przypadająca na 1 akcję		
Podstawowy (zł)	20	(0,15)
Rozwodniony (zł)	20	(0,15)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej

		01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
	Nota		
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) netto za okres sprawozdawczy		(2 105)	973
Korekty:			
Amortyzacja i odpisy z tyt. utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	12.2	6 757	7 009
Utworzenie /(Odwrócenie) odpisów aktualizujących wartość firmy	13.4	-	2 045
(Przychody)/Koszty finansowe netto	10	890	3 348
(Zysk)/Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	9.1	(220)	(432)
Podatek dochodowy	11.1	464	(1 120)
Inne korekty		17	(1 857)
		5 803	9 966
Zmiana stanu zapasów		5 700	(10 960)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	32	5 650	(1 662)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	32	(6 756)	18 590
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		(1 364)	1 265
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		(210)	(115)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		8 823	17 084
Podatek zapłacony		(735)	(663)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		8 088	16 421
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		220	432
Zwrot depozytu bankowego		-	509
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		(7 601)	(5 559)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(7 381)	(4 618)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		729	2 577
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(940)	-
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 056)	(1 101)
Odsetki zapłacone		(1 116)	(834)
Skup akcji własnych	19.3	-	(357)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(2 383)	285
Przepływy pieniężne netto ogółem		(1 676)	12 088
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		2 210	(9 876)
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(1)	(2)
Środki pieniężne na koniec okresu	18	533	2 210

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Akcje własne	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski/(straty) zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej ogółem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na 01.01.2017		2 814	4 655	23 064	(2 042)	(1 172)	(19 117)	297	8 499
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy									
Zysk netto za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	(1 604)	(1 604)	(501)	(2 105)
Inne całkowite dochody									
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		-	-	-	(145)	-	(145)	(22)	(167)
Zyski aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń		-	-	-	-	227	227	139	366
Inne całkowite dochody ogółem		-	-	-	(145)	227	82	117	199
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		-	-	-	(145)	(1 377)	(1 522)	(384)	(1 906)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ogółem		-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny na 31.12.2017		2 814	4 655	23 064	(2 042)	(1 317)	(20 494)	(87)	6 593

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym – ciąg dalszy

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Akcje własne	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski/(straty) zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej ogółem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na 01.01.2016		2 814	4 655	20 376	(1 685)	(776)	(17 462)	7 922	1 906	9 828
Korekta błędu podstawowego	2.6						-	-	-	-
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy										
Zysk (Strata) netto za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	-	1 952	1 952	(979)	973
Inne całkowite dochody										
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		-	-	-	-	(396)	-	(396)	(67)	(463)
Zyski aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń		-	-	-	-	-	(919)	(919)	(563)	(1 482)
Inne całkowite dochody ogółem		-	-	-	-	(396)	(919)	(1 315)	(630)	(1 945)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	(396)	1 033	637	(1 609)	(972)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym										
Nabyte akcje własne	19.3	-	-	-	(357)	-	-	(357)	-	(357)
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy		-	-	2 688	-	-	(2 688)	-	-	-
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ogółem		-	-	2 688	(357)	-	(2 688)	(357)	-	(357)
Kapitał własny na 31.12.2016		2 814	4 655	23 064	(2 042)	(1 172)	(19 117)	8 202	297	8 499

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.**Dodatkowe objaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku**

Spis treści

1.	Dane Jednostki Dominującej.....	13
2.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	13
3.	Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości oraz zmiany MSSF UE.....	17
4.	Ustalenie wartości godziwej	33
5.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	34
6.	Segmenty operacyjne.....	40
7.	Przychody	43
8.	Koszty świadczeń pracowniczych.....	44
9.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	44
10.	Przychody i koszty finansowe	45
11.	Podatek dochodowy	45
12.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	47
13.	Wartości niematerialne.....	50
14.	Inwestycje	53
15.	Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	54
16.	Zapasy	55
17.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	56
18.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	57
19.	Kapitał własny	57
20.	Zysk (strata) przypadający na jedną akcję.....	60
21.	Płatność w formie akcji	61
22.	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	61
23.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	66
24.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	66
25.	Rezerwy.....	68
26.	Zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	69
27.	Przychody przyszłych okresów	69
28.	Instrumenty finansowe	69
29.	Zobowiązania warunkowe i sprawy sądowe.....	75
30.	Leasing operacyjny.....	78

31.	Transakcje z jednostkami powiązanymi	79
32.	Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	81
33.	Skład Grupy Kapitałowej	81
34.	Zdarzenia po końcu okresu sprawozdawczego	82

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

1. Dane Jednostki Dominującej

Grupa Kapitałowa „Baltona” („Grupa”) składa się z Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego „BALTONA” Spółka Akcyjna („Jednostka Dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych. Skład Grupy Kapitałowej przedstawiono w nocie 33 niniejszego sprawozdania.

Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „BALTONA” S.A. jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce. Siedziba Jednostki Dominującej mieści się przy ul. Flisa 4 w Warszawie (kod pocztowy 02-247). Jednostka Dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 12 października 2001 roku pod numerem KRS 0000051757, REGON: 000144035.

Przedmiotem działalności Grupy jest między innymi sprzedaż towarów w sklepach detalicznych, a w szczególności w sklepach wolnocłowych w portach lotniczych oraz na przejściach granicznych. Placówki handlowe Grupy są zlokalizowane w Polsce (większość), w Rumunii, we Francji, we Włoszech, na Ukrainie, w Estonii oraz w Belgii, Wielkiej Brytanii, Niemczech i Holandii. Ponadto Grupa zajmuje się m. in. zaopatrywaniem placówek dyplomatycznych, a także załóg statków i okrętów cumujących w polskich portach morskich (działalność shipchandlerska). W 2012 roku Grupa rozszerzyła swoje portfolio o działalność gastronomiczną i sprzedaż towarów w kanale B2B. Od 2017 r. Grupa rozpoczęła działalność handlową na promach morskich operujących na Bałtyku.

Jednostka Dominująca oraz jednostki wchodzące w skład Grupy zostały utworzone na czas nieokreślony.

Podmiotem dominującym wyższego szczebla, który ujmuje w swoim sprawozdaniu dane Grupy „Baltona”, jest Fleming International Limited.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1 Podstawa sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

2.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE”.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 6 marca 2018 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało za rok kończący się dnia 31 grudnia 2017 roku i obejmuje sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych (zwanymi łącznie „Grupą”, a indywidualnie „Jednostkami Grupy”). Sprawozdanie skonsolidowane zawiera również dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.

2.3 Podstawa wyceny

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Jednostkę Dominującą i wszystkie istotne jednostki zależne wchodzące w skład Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Zarząd Spółki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

2.4 Waluta prezentacyjna i funkcjonalna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy, chyba że wskazano inaczej.

Złoty polski jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Jednostki Dominującej.

Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Jednostki zależne stosują następujące waluty funkcjonalne: EUR (spółki z Grupy CDD Holding BV, „Baltona” France S.A.S., „Baltona” Italy S.R.L., Baltona Duty Free Estonia OÜ; Liege Airport Shop BVBA), USD (Baldemar Holdings Limited), RON (Gredy Company SRL) i UAH (Flemingo Duty Free Ukraine). Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

2.5 Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu dokonania osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku nie wykonano istotnych zmian w sposobie dokonywania szacunków, co oznacza, że na dzień przygotowania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, znaczące szacunki przeprowadzone przez Zarząd oraz główne źródła niepewności szacunków pozostały niezmiennie w stosunku do tych zastosowanych przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się dnia 31 grudnia 2016 r.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiąganymi. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Utrata wartości firmy

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, Zarząd musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Jeżeli bieżące przepływy pieniężne są niższe niż oczekiwane, może powstać istotna utrata wartości.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów obrotowych

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują analizy zapasów i należności handlowych i na tej podstawie podejmuje decyzję o utworzeniu odpowiednich odpisów aktualizacyjnych. Informacje o wysokości odpisów znajdują się w notach 16 i 28.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 24.5.

Wycena rezerw i zobowiązań warunkowych

W nocie 30 przedstawiono opis spraw sądowych, w których spółki Grupy „Baltona” są stroną. Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji potencjalnych roszczeń z tego tytułu na podstawie informacji otrzymywanej od prawników prowadzących te sprawy. Jednakże prawomocny wyrok sądu mógłby spowodować istotne zmiany tych pozycji w sprawozdaniu finansowym.

2.6 Korekty błędów i zmiany prezentacji

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie wystąpiły korekty błędu podstawowego oraz zmiany prezentacyjne.

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości oraz zmiany MSSF UE

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym przez Grupę.

3.1 Połączenia jednostek i zasady konsolidacji

Połączenia jednostek są rozliczane metodą przejęcia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką przejmowaną. Grupa uznaje, że sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, gdy z tytułu zaangażowania w tę jednostkę, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych i możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.

Dane finansowe jednostek zależnych wykorzystywane w procesie konsolidacji sporządzone są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy wykorzystaniu tych samych zasad rachunkowości i w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Grupa ujmuje wartość firmy na dzień przejęcia jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o
- rozliczenie wcześniej istniejących powiązań oraz
- ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce przejmowanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
- ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazjnym nabyciu jest ujmowany w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

Dla każdego przejęcia Grupa ujmuje udziały nieposiadające kontroli w jednostce przejmowanej według wartości godziwej lub według przypadającej na udziały nie posiadające kontroli proporcjonalnej części możliwych do zidentyfikowania aktywów netto przejmowanej jednostki wycenionych według wartości godziwej.

Utrata kontroli

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli. Po początkowym ujęciu traktowane są jako inwestycje wyceniane metodą praw własności lub jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w zależności od poziomu utrzymanych przez Grupę wpływów na działalność tej jednostki.

Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy Jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

3.2 Waluty obce

Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej Jednostek Grupy z zastosowaniem kursu wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu NBP dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień.

Różnice kursowe wynikające z wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych stanowią różnicę pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku okresu sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie okresu sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczonego według kursu zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP waluty funkcjonalnej obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Różnice kursowe z przeliczenia rozpoznaje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej Grupa przelicza używając kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Przeliczanie jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty jednostek działających za

granica są przeliczane według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na dzień kończący każdy miesiąc roku obrotowego.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą.

3.3 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, w którym Grupa staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego.

Grupa zaprzestaje ujmować aktywa finansowe w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego aktywa, lub od momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności.

Każdy udział w przekazywanym aktywie finansowym, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako osobne aktywo lub zobowiązanie.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do ich nabycia.

Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Pożyczki i należności obejmują środki pieniężne i ich ekwiwalenty, należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności.

Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, środki pieniężne w drodze, depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki pieniężne z tytułu płatności kartami płatniczymi i kredytowymi, które rozliczane są w ciągu około

4 dni. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych dodatkowo o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, stanowiące integralną część systemu zarządzania środkami pieniężnymi Grupy.

Zobowiązanie finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Zobowiązania finansowe są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w której Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Inne zobowiązania finansowe obejmują pożyczki, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

3.4 Kapitał własny

Akcje zwykłe

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

Koszty związane z emisją i publiczną ofertą akcji

Koszty związane z nową emisją ujmowane są w kapitale, natomiast koszty związane z publiczną ofertą istniejących akcji są ujmowane bezpośrednio w kosztach finansowych.

Odkup akcji własnych

W sytuacji kiedy jednostka Grupy odkupuje akcje wchodzące w skład jej kapitału podstawowego (akcje własne), wówczas kwota zapłaty obejmująca koszty bezpośrednio związane z nabyciem (z uwzględnieniem efektów podatkowych) pomniejsza kapitał własny przypadający na właścicieli jednostki do czasu umorzenia akcji lub ich zbycia. Odkupione akcje własne są prezentowane jako składnik pozostałych kapitałów. Jeżeli takie akcje zostaną następnie sprzedane otrzymana za nie zapłata, po pomniejszeniu o wszelkie koszty transakcji oraz skutki podatkowe, zwiększa kapitał własny przypadającym na akcjonariuszy jednostki, a powstała nadwyżka lub strata z transakcji jest prezentowana w pozycji „Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej”.

3.5 Rzeczowe aktywa trwałe

Ujęcie i wycena

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania, a także wynagrodzeń bezpośrednich. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania).

Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zyski i straty ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością bilansową zbytych aktywów i ujmuje się je w kwocie netto jako zysk lub stratę bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub pozostałe koszty.

Wartość bilansowa usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg.

Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w odniesieniu do wartości podlegającej amortyzacji, którą jest cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszone o jego wartość rezydualną.

Grupa ocenia również okres użytkowania istotnych elementów poszczególnych składników aktywów i, jeśli okres użytkowania elementu jest inny niż okres użytkowania pozostałej części składnika aktywów, element ten amortyzowany jest osobno.

Koszt amortyzacji ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe stawki amortyzacji dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Inwestycje w obce rzeczowe aktywa trwałe	5%-50%*
Urządzenia techniczne, maszyny	10%-20%
Środki transportu	14%-20%

Inne rzeczowe aktywa trwałe 30%

*okres amortyzacji inwestycji w obcych obiektach jest dostosowany do okresu trwania najmu

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.6 Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy, która powstaje w związku z przejęciem jednostek zależnych, jest ujmowana jako odrębna pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w nocie 3.1.

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy ujęta w bilansie jest przypisywana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne i testowana pod kątem utraty wartości raz do roku lub częściej, jeżeli występują przesłanki utraty wartości.

Grupa testuje całą wartość księgową ośrodka wypracowującego środki pieniężne i w przypadku utraty wartości odpisy aktualizujące są odnoszone w pierwszej kolejności w stosunku do wartości firmy i nie podlegają odwróceniu. W przypadku całkowitego odpisu wartości firmy pozostała kwota straty z tytułu utraty wartości jest alokowana proporcjonalnie do pozostałych aktywów ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Oprogramowanie oraz pozostałe wartości niematerialne

Oprogramowanie oraz pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe, wartość firmy i markę są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w odniesieniu do wartości podlegającej amortyzacji, którą jest cena nabycia danego składnika wartości niematerialnych pomniejszona o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów. Grupa stosuje stawkę amortyzacji dla wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 50%.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.7 Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Umowy leasingowe niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny i nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

3.8 Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższych od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Wartość stanu zapasów ustala się z zastosowaniem metody pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami ukończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Grupa tworzy odpisy na zapasy wolnorotujące oraz zapasy przestarzałe. Koszty związane z tymi odpisami ujęte są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Wartość sprzedanych towarów i materiałów”.

3.9 Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Aktywa finansowe (w tym należności)

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składników aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym rozpoznaniu istnieją obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia powodującego utratę wartości, mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika, restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła, okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika, warunki ekonomiczne sprzyjające naruszeniu umowy.

Dokonując oceny utraty wartości dla grup aktywów Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia zaległości oraz momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat, skorygowane o szacunki Zarządu oceniające, czy bieżące warunki ekonomiczne i kredytowe wskazują, aby rzeczywisty poziom strat miał znacząco różnić się od poziomu strat wynikającego z oceny historycznych trendów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową (wartością w sprawozdaniu z sytuacji finansowej), a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są jako zysk lub strata bieżącego okresu i zmniejszają wartość księgową pożyczek udzielonych i należności, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest jako zysk lub strata bieżącego okresu.

Aktywa niefinansowe

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, poddawana jest ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania, jest szacowana każdego roku w tym samym terminie. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się jeśli wartość księgową składnika aktywów lub związanego z nim ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWSP) przekracza jego szacowaną wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP.

Grupa dokonuje oceny utraty wartości firmy grupując ośrodki wypracowujące środki pieniężne tak, aby szczebel organizacji, nie wyższy niż wyodrębniony segment operacyjny, na którym przeprowadza się tą ocenę odzwierciedlał najniższy szczebel organizacji, na którym Grupa monitoruje wartość firmy dla

potrzeb wewnętrznych. Dla celów testów na utratę wartości, wartość firmy nabytą w procesie połączenia jednostek gospodarczych alokuje się do tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, dla których spodziewane jest uzyskanie efektów synergii z połączenia.

Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych są prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości”.

Odpis wartości firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy koniec okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

3.10 Świadczenia pracownicze

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania netto Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych dotyczą zobowiązań z tytułu przyszłych wypłat odpraw emerytalnych wynikających z przepisów kodeksu pracy, do których pracownicy nabyli prawo w zamian za pracę w okresie bieżącym i okresach ubiegłych. Wartość tych świadczeń jest dyskontowana w celu ustalenia ich wartości bieżącej. Stopę dyskontową ustala się na podstawie występujących na koniec okresu sprawozdawczego stóp rentowności obligacji skarbowych, których termin wykupu zbliżony jest do terminu realizacji zobowiązania. Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zyski i straty aktuarialne są ujmowane w innych całkowitych dochodach.

Płatności w formie akcji

Wartość godziwa przyznanej opcji zakupu akcji Jednostki Dominującej jest ujęta jako koszty z tytułu wynagrodzeń w korespondencji ze zwiększeniem kapitału własnego. Wartość godziwa jest określana na dzień przyznania opcji zakupu akcji przez pracowników i rozłożona na okres, w którym pracownicy nabędą bezwarunkowo prawo do realizacji opcji. Kwota obciążająca koszty jest korygowana w celu odzwierciedlenia aktualnej liczby przyznaczonych opcji, dla których warunki świadczenia pracy oraz warunki nierynkowe nabywania uprawnień są spełnione.

Programy określonych świadczeń

Program określonych świadczeń to program świadczeń po okresie zatrudnienia inny niż program określonych składek. Zobowiązanie netto Grupy z tytułu programu określonych świadczeń jest

szacowane osobno dla każdego planu poprzez ustalenie wartości przyszłych świadczeń, na które pracownicy zarobili świadcząc pracę w bieżącym okresie oraz w okresach ubiegłych. Powyższe świadczenia dyskontuje się w celu ustalenia ich wartości bieżącej. Wszelkie nieujęte koszty przeszłego zatrudnienia oraz wartość godziwa aktywów programu są odejmowane. Stopę dyskontową ustala się na podstawie występujących na koniec okresu sprawozdawczego rynkowych stóp zwrotu z wysokooceniających obligacji państwowych, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy oraz są denominowane w tej samej walucie, w której oczekuje się płatności świadczeń.

Wycena świadczeń jest dokonywana corocznie przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. W przypadku, gdy z szacunku wynika powstanie nadwyżki w programie określonych świadczeń Grupy, ujmuje się ją w wysokości niższej spośród nadwyżki w programie określonych świadczeń albo pułapu aktywów ustalonego na podstawie stopy dyskontowej.

Grupa ujmuje wszystkie zyski lub straty aktuarialne wynikające z programu określonych świadczeń w innych całkowitych dochodach, a wszystkie koszty związane z programem określonych świadczeń w kosztach świadczeń pracowniczych w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Grupa ujmuje wszystkie zyski lub straty z ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń w momencie ograniczenia lub rozliczenia. Zysk lub strata na ograniczeniu obejmuje wszelkie zmiany w wartości godziwej aktywów programu, zmianę bieżącej wartości programu określonych świadczeń oraz wszelkie zyski i straty aktuarialne, jak również koszty przeszłego zatrudnienia, które nie zostały wcześniej ujęte.

Grupa w celu wyceny do wartości bieżącej zobowiązania netto z tytułu programu określonych świadczeń korzysta z usług licencjonowanego aktuarium. Wycena dokonywana jest metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

3.11 Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta wtedy, gdy na Grupie ciąży wynikający z przeszłych zdarzeń obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, który można wiarygodnie wycenić i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. Rezerwy tworzone są w wysokości najbardziej wiarygodnego szacunku nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego przy uwzględnieniu ryzyka i niepewności towarzyszącego zdarzeniom i okolicznościom prowadzącym do wypełnienia obowiązku.

3.12 Zobowiązania warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się powstały na skutek zdarzeń przeszłych możliwy obowiązek, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy oraz obecny obowiązek nieujęty w sprawozdaniu finansowym powstały na skutek zdarzeń przeszłych, którego wartości nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie lub nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków uosabiających korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia tego obowiązku. Grupa nie ujmuje w bilansie zobowiązań warunkowych, są one natomiast szczegółowo ujawnione w sprawozdaniu finansowym.

3.13 Przychody

Sprzedaż towarów

Przychody ze sprzedaży towarów w toku zwykłej działalności wyceniane są według wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, upustów i rabatów.

Przychody są ujmowane wtedy, gdy istnieje przekonujący dowód, zazwyczaj w postaci wykonanej umowy sprzedaży, świadczący o przeniesieniu zasadniczo całego ryzyka i korzyści na kupującego, istnieje wysokie prawdopodobieństwo otrzymania zapłaty, poniesione koszty oraz prawdopodobieństwo zwrotu towaru można wiarygodnie oszacować, nie występuje trwałe zaangażowanie w zarządzanie dobrami, a kwotę przychodu można wiarygodnie wycenić.

Świadczenie usług

Przychody ze sprzedaży usług ujmowane są w miesiącu ich wykonania. Grupa świadczy usługi marketingowe. W sytuacji, gdy świadczenie usług na podstawie jednego kontraktu ma miejsce w różnych okresach sprawozdawczych, przychód jest rozpoznawany w proporcji do wykonania świadczenia na dzień sprawozdawczy. Przychody osiągnięte z tytułu świadczenia usług marketingowych za wyjątkiem katalogów i reklamy prezentowane są jako pomniejszenie wartości sprzedanych towarów i materiałów.

Przychody z tytułu podnajmu

Przychody z tytułu podnajmu wynajmowanych powierzchni handlowych ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu metodą liniową przez okres trwania umowy. Przychody z tytułu podnajmu wynajętych nieruchomości ujmowane są jako przychody ze sprzedaży.

3.14 Opłaty leasingowe

Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są liniowo przez okres leasingu w zysku lub stracie bieżącego okresu. Korzyści otrzymane w zamian za podpisanie umowy leasingu stanowią integralną część całkowitych kosztów leasingu i są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres trwania umowy leasingu.

Minimalne opłaty leasingowe ponoszone w związku z leasingiem finansowym są rozdzielane na część stanowiącą koszty finansowe oraz część zmniejszającą zobowiązania. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do stanu zobowiązania.

W momencie rozpoczęcia wykonywania umowy, Grupa dokonuje oceny, czy jest to umowa leasingowa lub czy zawiera leasing. Określony składnik aktywów jest przedmiotem leasingu, jeśli wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z tego składnika aktywów. Umowa przenosi prawo do użytkowania składnika aktywów, jeśli na jej podstawie Grupa otrzymuje prawo do sprawowania kontroli nad użytkowaniem tego składnika aktywów.

Płatności oraz inne formy zapłaty wymagane umową, w momencie rozpoczęcia jej wykonywania lub przy ponownej jej ocenie, są rozdzielane przez Grupę na takie, które są związane z leasingiem i te, które wiążą się z innymi elementami umowy, w oparciu o względne wartości godziwe leasingu i innych

elementów. Jeżeli, w przypadku leasingu finansowego, Grupa stwierdzi, że wiarygodne rozdzielanie płatności jest niewykonalne w praktyce, wówczas aktywa i zobowiązania ujmowane są w kwocie równej wartości godziwej składnika aktywów, który został zidentyfikowany jako przedmiot leasingu. Następnie zmniejsza się zobowiązanie w miarę dokonywanych płatności oraz ujmuje się przypisane koszty finansowe z tytułu zobowiązania, stosując w tym celu krańcową stopę procentową właściwą dla pożyczek Grupy.

3.15 Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Grupę funduszami. Przychody odsetkowe ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu zgodnie z zasadą memoriału, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (innych niż należności handlowe).

Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia lub wytworzenia określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto jako przychody lub koszty finansowe zależnie od ich łącznej pozycji netto.

3.16 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest jako zysk lub strata bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań i ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania oraz różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości. Ponadto, nie ujmuje się podatku odroczonego od różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy. Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy tym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwość do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego

nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich wykorzystanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

3.17 Zysk na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w roku, skorygowaną o posiadane przez Grupę akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozwadniające potencjalnych akcji, które obejmują opcje na akcje przyznane pracownikom.

3.18 Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przypisane pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek.

Wydatki inwestycyjne segmentu to całkowite koszty poniesione w ciągu roku na zakup rzeczowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych, z wyłączeniem nabycia spółek zależnych.

3.19 Nowe standardy i interpretacje niezastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Zmiany w standardach

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę lub Grupa zdecydowała o niekorzystaniu z nowych opcji wyceny:

- Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie). Zmieniony standard wymaga od jednostek ujawnienia informacji, które pozwolą użytkownikom sprawozdania finansowego ocenić zmiany zadłużenia jednostki (tj. zmiany zaciągniętych pożyczek i kredytów). Zmiana standardu nie pociągnęła za sobą konieczności uzupełnienia ujawnień o nowe dane,
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie). Zmiany do MSR 12 wyjaśniają sposób wykazywania aktywów z tytułu odroczonego podatku w związku z instrumentami dłużnymi wycenianymi w wartości godziwej.

Przyjęcie powyższych przepisów nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Spółki ani w prezentacji danych w sprawozdaniach finansowych.

Standardy nieobowiązujące i niezatwierdzone przez Komisję Europejską

Grupa zamierza przyjąć opublikowane, lecz nieobowiązujące do dnia publikacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego zmiany MSSF UE, zgodnie z datą ich wejścia w życie. Standardy i interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, które według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku nie zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską (KE) do stosowania lub nie weszły w życie i w związku z tym nie zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,

MSSF 9 Instrumenty Finansowe, będzie mieć wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych, która uzależniona jest od charakterystyki przepływów pieniężnych oraz modelu biznesowego związanych z danymi aktywami. Nowy standard skutkuje również ujednoczeniem modelu utraty wartości w stosunku do wszystkich instrumentów finansowych. Nowy standard wymaga, aby jednostki ujmowały oczekiwane straty kredytowe w momencie kiedy instrumenty finansowe są ujmowane po raz pierwszy, oraz ujmowały wszelkie oczekiwane straty z całego okresu życia instrumentów w szybszy niż dotychczas sposób. Do tej pory grupa posiadała głównie aktywa zakwalifikowane do kategorii „pożyczki i należności”. Zgodnie z nowym standardem wszystkie będą kwalifikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Ta zmiana nie wpłynie na wartość aktywów Spółki oraz jej wynik finansowy.

- MSSF 15 „Przychody z umów z kontrahentami” obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Nowy standard zastąpi dotychczasowe MSR 11 i MSR 18 zapewniając jeden spójny model ujmowania przychodów. Nowy 5-stopniowy model uzależniać będzie ujęcie przychodu od uzyskania przez klienta kontroli nad dobrem lub usługą. Ponadto standard wprowadza dodatkowe wymogi ujawniania informacji oraz wskazówki dotyczące kilku szczegółowych kwestii. Grupa dokonała analizy wpływu standardu na sprawozdanie finansowe. Uwzględniono w niej aspekty dotyczące specyfiki działalności Spółki tj. rodzaj gwarancji udzielanej klientom, rozliczanie programów lojalnościowych, wpływ warunków dostawy na moment ujęcia przychodów, wpływ nowych wytycznych na kwoty zmienne w mechanizmach wyceny, poprawne rozliczanie oferowanych klientom możliwości zakupu po obniżonej cenie dodatkowych dóbr i usług, wpływ nowego standardu na prezentację płatności na rzecz klientów

oraz konieczność korekty przychodów o skutki zmiany wartości pieniądza w czasie. Wyniki przeprowadzonej analizy wskazują na to, że ze względu na przewagę sprzedaży detalicznej i stosowane polityki sprzedaży ujmowanie przychodów oraz wyniki Grupy nie zmieniają się istotnie po zastosowaniu nowego standardu.

Analizę wpływu MSSF 15 przedstawia poniższa tabela:

czynnik	wpływ
rodzaj gwarancji udzielanej klientom	Grupa Baltona nie udziela klientom gwarancji przekraczających zwykłą gwarancję producenta sprzedawanego towaru
rozliczanie programów lojalnościowych	Grupa Baltona nie występuje programy lojalnościowe przeznaczone dla klientów
wpływ warunków dostawy na moment ujęcia przychodów,	Przeważająca sprzedaż w Grupie to sprzedaż detaliczna, gdzie odbiór następuje w momencie sprzedaży. W przypadku sprzedaży hurtowej i eksportowej ujęcie sprzedaży następuje zgodnie z ustalonymi warunkami sprzedaży.
wpływ nowych wytycznych na kwoty zmienne w mechanizmach wyceny	Nie występują kwoty zmienne w mechanizmach wyceny.
poprawne rozliczanie oferowanych klientom możliwości zakupu po obniżonej cenie dodatkowych dóbr i usług	W Grupie Baltona sporadycznie występują akcje wyprzedazowe i rozliczane są na bieżąco. Nie występują programy rabatowe dla klientów. Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia w oparciu o indywidualną cenę sprzedaży poszczególnych odrębnych dóbr lub usług.
wpływ nowego standardu na prezentację płatności na rzecz klientów	Nie występują płatności na rzecz klientów.
konieczność korekty przychodów o skutki zmiany wartości pieniądza w czasie	Nie występuje sprzedaż długoterminowa i konieczność jej rozliczenia w czasie. Ze względu na rozliczenia w okresie krótszym niż 12 miesięcy ewentualne skutki zmiany wartości pieniądza w czasie są niematerialne.

- MSSF 16 „Leasing” obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku,

Zgodnie z MSSF 16 w przypadku umów leasingu leasingobiorca ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie odzwierciedlające przyszłe płatności leasingowe i składnik aktywów z tytułu „prawa do użytkowania aktywa”. W rachunku zysków i strat leasingobiorca wykazuje koszty odsetkowe od zobowiązania z tytułu leasingu i amortyzację składnika aktywów z tytułu „prawa do użytkowania”. Amortyzacja liniowa prawa do użytkowania oraz zastosowanie metody efektywnej stopy procentowej do zobowiązania z tytułu leasingu będzie skutkowało wyższym łącznym obciążeniem wyniku finansowego w początkowych latach i zmniejszaniem się kosztów w dalszej części okresu leasingu.

W ocenie Zarządu Spółki ze względu na wyżej opisane kategorie wejście w życie MSSF 16 będzie miało istotny wpływ na sprawozdanie Spółki, jednak nie zakończyła jeszcze procesu określania wartości.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

- a) MSSF 14: Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczonej – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku. Standard ten, jako standard przejściowy, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, nie będzie podlegał procesowi przyjęcia.
- b) MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2021 roku.
- c) Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem – odroczenie stosowania na czas nieokreślony.
- d) Zmiany dotyczące MSSF 2 Płatności oparte na akcjach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,
- e) KIMSF nr 22 Transakcje w walucie obcej - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku
- f) Zmiany dotyczące MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku
- g) Poprawki do MSSF (2014-2016) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku/po 1 stycznia 2018 roku.
- h) KIMSF 23 Niepewność interpretacji dotyczących podatku dochodowego - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku.
- i) Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019).
- j) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019)
- k) Poprawki do MSSF (2015-2017) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku.

Grupa zamierza wdrożyć powyższe regulacje w terminach przewidzianych do zastosowania przez standardy lub interpretacje.

4. Ustalenie wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Przyjęte przez Grupę zasady rachunkowości i ujawnień wymagają określenia wartości godziwej zarówno finansowych, jak i niefinansowych aktywów i zobowiązań. Wartości godziwe są ustalane i ujawniane z zastosowaniem przedstawionych poniżej metod. W uzasadnionych przypadkach, dalsze informacje na temat założeń przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających dotyczących poszczególnych aktywów i zobowiązań.

4.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku połączenia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej. Wartość godziwa składników rzeczowych aktywów trwałych (za wyjątkiem nieruchomości) jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach rynkowych podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia. Szacunki kosztu odtworzenia pomniejszonego o skumulowaną amortyzację odzwierciedlają korekty będące efektem fizycznego pogorszenia, jak również utraty funkcjonalnej i ekonomicznej użyteczności aktywów.

4.2 Zapasy

Wartość godziwa zapasów nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o szacowaną cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty przygotowania do sprzedaży i sprzedaży oraz o rozsądną marżę zysku opartą na nakładach na przygotowanie do sprzedaży i sprzedaż zapasów.

4.3 Należności z tytułu dostaw i usług

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności jest szacowana jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy.

4.4 Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana jedynie dla celów ujawnienia, jest obliczona na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy.

W przypadku leasingu finansowego rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych.

4.5 Płatność w formie akcji

Wartość godziwa szacowana jest przy pomocy modelu Blacka-Scholesa. Przewidywana zmienność cen jest oszacowana na podstawie średniej historycznej zmienności cen dla Jednostki Dominującej i rynku. Dane wejściowe do wyceny obejmują cenę akcji na datę przyznania, cenę wykonania opcji, oczekiwaną zmienność (oszacowana na podstawie średniej historycznej zmienności cen dla Jednostki Dominującej i rynku), okres trwania opcji, przewidywaną dywidendę oraz stopę procentową wolną od ryzyka.

5. Zarządzanie ryzykiem finansowym

5.1 Wprowadzenie

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe
- Ryzyko płynności
- Ryzyko rynkowe
- Ryzyko walutowe

- Ryzyko stopy procentowej

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Grupy na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Grupę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Grupę.

5.2 Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd Jednostki Dominującej ponosi odpowiedzialność za ustanowienie systemu zarządzania i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Grupę.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Grupę mają na celu identyfikację i analizę rodzajów ryzyka, na które Grupa jest narażona, określenie odpowiednich limitów i kontroli, jak też monitorowanie ryzyka i stopnia dopasowania do niego limitów. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmiany warunków rynkowych i zmian w działalności Grupy.

Poprzez odpowiednie szkolenia, przyjęte standardy i procedury zarządzania, Grupa dąży do zbudowania mobilizującego i konstruktywnego środowiska kontroli, w którym wszyscy pracownicy rozumieją swoją rolę i obowiązki.

5.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy klient lub strona instrumentu finansowego nie spełni obowiązków wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z należnościami od klientów oraz udzielonymi pożyczkami.

Grupa stosuje politykę kredytową, zgodnie z którą ekspozycja na ryzyko kredytowe jest monitorowana na bieżąco.

Narażenie Grupy na ryzyko kredytowe jest ograniczone, co wynika z tego że większość jednostek Grupy prowadzi sprzedaż towarów i usług na rzecz klientów detalicznych, która jest realizowana za gotówkę oraz poprzez płatności kartami płatniczymi i kredytowymi, co jest zgodne ze specyfiką branży duty-free. Pozostała sprzedaż to sprzedaż usług marketingowych na rzecz dostawców i należności z tego tytułu są kompensowane z zobowiązaniami lub nimi zabezpieczone. Partner, poprzez którego Jednostki Grupy autoryzują karty płatnicze to firma będąca jednym z liderów w branży, a termin płatności jest bardzo krótki. Jedynie takie jednostki bezpośrednio zależne jak „Baltona” Shipchandlers Sp. z o.o. (ponad 15 % przychodów ze sprzedaży towarów Grupy w 2017 roku) oraz jednostki należące do grupy CDD Holding BV nabytej w roku 2013 (prawie 19% przychodów ze sprzedaży towarów Grupy w 2017 roku) posiadają istotną ekspozycję na ryzyko kredytowe, gdyż model biznesowy polega na sprzedaży na kredyt kupiecki. W tym przypadku ocena klientów wynika głównie z indywidualnych cech każdego klienta. Ocena wiarygodności kredytowej jest przeprowadzana w stosunku do wszystkich klientów wymagających kredytowania. Każdy klient jest oceniany pod kątem wiarygodności kredytowej zanim zostaną mu zaoferowane zwykłe terminy płatności i dostawy oraz inne standardowe warunki umowy. Dla każdego klienta jest wyznaczony limit kredytowy decyzją Zarządu. Klienci, którzy nie spełniają wymogów wiarygodności kredytowej stosowanych przez Grupę, mogą dokonywać transakcji wyłącznie na podstawie przedpłat.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, które odpowiadają szacunkowej wartości poniesionych strat na należnościach z tytułu dostaw i usług oraz na pozostałych należnościach.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość udzielonych pożyczek wynosiła 117 tys. zł (2016 r.: 110 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupa posiadała środki pieniężne i ich ekwiwalenty w wysokości 12.340 tys. zł (2016 r.: 9.876 tys. zł), co stanowi jej maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe w stosunku do tych aktywów. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są ulokowane w kasach zlokalizowanych w punktach handlowych oraz we wiarygodnych, licencjonowanych bankach.

5.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spełnieniu przez Grupę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy. Do tego celu Grupa utrzymuje odpowiedni poziom środków pieniężnych, dba o dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie przyznanym źródłom kredytowania oraz wykorzystuje warunki płatności oferowane przez dostawców. Kierownictwo monitoruje bieżące prognozy środków płynnych Grupy na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych.

Zazwyczaj Grupa ma zapewnione środki pieniężne płatne na żądanie w kwocie wystarczającej dla pokrycia oczekiwanych wydatków operacyjnych w okresie 60 dni, w tym na obsługę zobowiązań finansowych. Ta polityka nie obejmuje jednak ekstremalnych sytuacji, których nie można przewidzieć na podstawie racjonalnych przesłanek, takich jak na przykład klęski żywiołowe.

Stronami umów kredytowych (głównie na kredyty w rachunku bieżącym) są jedynie 3 spośród spółek Grupy.

Jednostka Dominująca Grupy jest stroną umowy wielocelowej linii kredytowej z okresem kredytowania odpowiednio do 8 lutego 2021 r. oraz bieżącym terminem udostępnienia kredytu (wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego) do 30 września 2018 roku. Na podstawie tej umowy Jednostka Dominująca utrzymuje następujące linie kredytowe:

- 13.000 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym, zabezpieczony m.in. zastawem rejestrowym na zapasach, depozytem oraz gwarancją korporacyjną wystawioną przez Flemingo International. Odsetki naliczane według WIBOR plus marża banku; saldo zadłużenia na koniec okresu sprawozdawczego wynosiło 7.499 tys. zł;
- 30.000 tys. zł – linia gwarancyjna zabezpieczona na majątku Spółki (maksymalny okres ważności gwarancji wynosi 12 miesięcy).

Jednostka Dominująca jest również stroną umowy, w ramach której przyznano jej kredyt nieodnawialny do kwoty 4.500 tys. zł z terminem spłaty do 30 sierpnia 2019 roku. Realizacja kredytu zgodnie z zapisami umowy nastąpiła do 31 grudnia 2016 roku w kwocie 2.577 tys. zł. Kredyt zabezpieczony jest m.in. zastawem rejestrowym na zapasach, cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oraz gwarancją korporacyjną wystawioną przez Flemingo International. Odsetki naliczane są według WIBOR plus marża banku, natomiast saldo zadłużenia na koniec okresu sprawozdawczego wynosiło 1.637 tys. zł.

Ponadto dnia 29 września 2017 r. Zarząd Jednostki Dominującej zawarł z bankiem BGŻ BNP Paribas S.A. umowę o kredyt nieodnawialny w wysokości 3.855 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie i refinansowanie 80% kosztów netto związanych z inwestycjami Jednostki dominującej oraz jej spółki

zależnej Baltona Duty Free Estonia OÜ w 2017 i 2018 roku dotyczących urządzenia pomieszczeń handlowych na lotnisku w Tallinie na okres do 5 grudnia 2020 r. Do 31 grudnia 2017 roku zrealizowano kredyt w kwocie 729 tys. zł. Kredyt zabezpieczony jest m.in. zastawem rejestrowym na zapasach, cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oraz gwarancją korporacyjną wystawioną przez Flemingo International Limited. Odsetki naliczane są według WIBOR plus marża banku, natomiast saldo zadłużenia na koniec okresu sprawozdawczego wynosiło 729 tys. zł.

Dodatkowo, jedna z jednostek Grupy posiada kredyt odnawialny w banku Polska Kasa Opieki S.A., którego saldo na dzień bilansowy wynosi 940 tys. zł, a dostępny limit wynosi 2.000 tys. zł. Kredyt jest dostępny do dnia 30 kwietnia 2018 roku.

Jedna z jednostek Grupy jest stroną umowy kredytu w rachunku bieżącym denominowanego w euro, którego maksymalny limit wynosi 800 tys. euro. Kredyt został udzielony przez bank KBC, a jego wartość na dzień bilansowy wynosiła 3.357 tys. zł. Oprocentowanie kredytu jest równe sumie aktualnej stopy EURIBOR i marży banku. Jednostka posiada otwartą linię kredytową bez ustalonego terminu zakończenia z okresem wypowiedzenia 30 dni.

Dodatkowo zarówno w ciągu roku 2017 jak i w okresie porównywalnym spółki z Grupy korzystały z finansowania udzielonego przez jednostki powiązane Flemingo International (BVI) Limited i Flemingo International Limited w formie pożyczek denominowanych w Euro oraz USD. Łączne zadłużenie spółek z Grupy wynikające z opisanego finansowania na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiło 21.015 tys. zł. i zostało zaklasyfikowane jako pożyczki długoterminowe. Pomimo terminów spłat przypadających w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego Grupa prezentuje pożyczki od jednostek powiązanych Flemingo International Limited (BVI) i Flemingo International Limited za wyjątkiem wymagalnych odsetek jako zobowiązania długoterminowe ze względu na otrzymane pisemne zapewnienie, iż pożyczkodawca nie będzie żądał ich spłat w ciągu 12 miesięcy od dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania. Pożyczki są oprocentowane według stałej stopy procentowej 5% w skali roku.

5.5 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe będą wpływać na wyniki Grupy lub na wartość posiadanych instrumentów finansowych. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Grupy na ryzyko rynkowe w granicach przyjętych parametrów, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu.

W celu zarządzania ryzykiem rynkowym Grupa kupuje i sprzedaje instrumenty pochodne, jak też przyjmuje na siebie zobowiązania finansowe. Wszystkie transakcje odbywają się w ramach polityki stosowanej przez Zarząd.

5.6 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko walutowe w związku z transakcjami sprzedaży, zakupu oraz pożyczkami, które są wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna jednostek z Grupy. Transakcje te są wyrażane głównie w EUR i USD.

W związku z tym, że znacząca część zakupów towarów realizowana jest w EUR, istnieje ryzyko wahań marż na sprzedawanych towarach, które w przypadku osłabienia się polskiej waluty mogą spadać. W praktyce Grupa minimalizuje wpływ wahań kursu wymiany EUR/PLN odpowiednio dostosowując ceny towarów, dla zachowania zakładanych marż.

W celu zabezpieczenia swojej ekspozycji na ryzyko zmiany kursu walut Grupa zawiera kontrakty terminowe na zakup walut z terminem wymagalności krótszym niż rok od dnia sprawozdawczego, wykorzystywane do dokonywania płatności zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadna ze spółek Grupy nie była stroną umowy kontraktu terminowego na zakup waluty.

Posiadane przez Grupę instrumenty pochodne utrzymywane są wyłącznie w celach zabezpieczających, chociaż rachunkowość zabezpieczeń nie jest stosowana.

W stosunku do aktywów pieniężnych i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych polityka Grupy zapewnia, że ekspozycja netto jest utrzymywana na akceptowalnym poziomie poprzez, w razie zaistnienia takiej potrzeby, kupno lub sprzedaż walut obcych po kursach spot, w celu pokrycia krótkoterminowych niedoborów.

Inwestycje Grupy w zagraniczne jednostki zależne w ocenie Zarządu nie rodzą znaczącego ryzyka walutowego, które wymagałoby zabezpieczenia.

5.7 Ryzyko stopy procentowej

Grupa przyjmuje politykę, zgodnie z którą pożyczki udzielone oprocentowane są wg stałych stóp procentowych, natomiast zobowiązania finansowe oprocentowane są wg stóp zmiennych, za wyjątkiem pożyczek otrzymanych od jednostek powiązanych Flemingo International (BVI) Limited i Flemingo International Limited. Jest to standard rynkowy, ponieważ na zobowiązania finansowe składają się kredyty w rachunku bieżącym, których saldo zmienia się każdego dnia.

Grupa jest narażona na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych powodowanych przez stopy procentowe, związane z zobowiązaniami o zmiennych stopach procentowych, oraz na ryzyko zmienności wartości godziwej wynikające z aktywów o stałych stopach procentowych. Grupa nie zabezpiecza się przed tego rodzaju ryzykiem.

5.8 Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu polega na utrzymywaniu solidnej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej.

Kapitał obejmuje kapitał zakładowy, kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałe kapitały oraz zyski zatrzymane.

Zarząd monitoruje poziom wskaźnika zwrotu z kapitału, który jest przez Grupę definiowany jako stosunek wyniku działalności operacyjnej do kapitału własnego.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi pomiędzy wyższą stopą zwrotu możliwą do osiągnięcia przy wyższym poziomie zadłużenia i korzyściami oraz bezpieczeństwem osiąganym przy solidnym kapitale.

Stopa zadłużenia Grupy do kapitału na koniec okresu sprawozdawczego kształtowała się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania ogółem	91 558	99 043
Minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz depozyty	(12 340)	(9 876)
Zadłużenie netto	79 218	89 167
Kapitał własny	6 593	8 499
Współczynnik zadłużenie netto do kapitału własnego na koniec okresu sprawozdawczego	12,0	10,5

Współczynnik zadłużenia wzrósł ze względu na spadek kapitału własnego spowodowany wygenerowaniem straty. W 2017 r. Grupa spłacała swoje zobowiązania i kontynuowała strategię rozwoju poprzez rozwój sieci swoich istniejących sklepów oraz budowanie nowych punktów handlowych (sklepy na promach Unity Line, sklepy na lotnisku we Wrocławiu oraz sklepy na lotnisku w Tallinie).

Począwszy od stycznia 2012 r. Grupa kontynuowała w ramach zatwierdzonego programu skupowanie akcji własnych. Nabyte akcje zostaną wykorzystane w celu ich umorzenia bądź też wydania akcjonariuszom lub wspólnikom spółki przejmowanej przez Grupę. Szczegółowe informacje o zrealizowanym skupie zawarto w nocie 19. Program skupu uchwałą nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy został określony od 15 listopada 2017 r. do dnia 15 listopada 2018 r.

W ciągu roku nie było zmian w podejściu do zarządzania kapitałem.

6. Segmenty operacyjne

W Grupie wyróżnia się trzy segmenty sprawozdawcze tj. takie segmenty operacyjne, dla których MSSF 8 wymaga dokonania ujawnień.

- 1) Sklepy – segment obejmujący podmioty, których podstawową działalnością jest handel detaliczny, w tym głównie w sklepach wolnocłowych oraz ogólnodostępnych zlokalizowanych przede wszystkim w portach lotniczych w Polsce i Europie. Do segmentu zostały zaliczone między innymi następujące podmioty: PHZ „Baltona” S.A., „Baltona” France S.A.S, „Baltona” Italy S.R.L, Gredy Company, Flemingo Duty Free Ukraine, Baltona Duty Free Estonia OÜ oraz 2 spółki z grupy Chacalli-De Decker.
- 2) Gastronomia – segment obejmujący podmioty, których podstawową działalnością jest sprzedaż posiłków i napojów w punktach gastronomicznych i kawiarniach zlokalizowanych w pobliżu lub na terenie portów lotniczych lub dworców kolejowych. Do segmentu zostały przypisana jedna spółka z Grupy: Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o.
- 3) B2B – segment obejmujący sprzedaż hurtową, sprzedaż dyplomatyczną, a także sprzedaż towarów do załóg statków i okrętów (shipchandling) oraz cztery spółki z grupy Chacalli-De Decker.

Wyniki segmentów sprawozdawczych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Jednostki Dominującej (główny organ decyzyjny w Grupie). Zarząd Jednostki Dominującej analizuje wyniki segmentów operacyjnych przede wszystkim na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej.

W poniżej tabeli ujęto wyniki przed opodatkowaniem każdego z segmentów sprawozdawczych, ponieważ Grupa nie alokuje podatku dochodowego do poszczególnych segmentów.

W pozycji aktywa segmentów operacyjnych do odpowiednich segmentów przypisane zostały wszystkie aktywa, nad którymi na dzień 31 grudnia 2017 roku kontrolę sprawują Grupa, poza wartością firmy ujętą w skonsolidowanym bilansie na dzień 31 grudnia 2017 roku.

W porównaniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2016 nie nastąpiły żadne różnice w zakresie podstaw wyodrębnienia segmentów lub wyceny zysku lub straty segmentu.

	Sklepy		Gastronomia		B2B		Ogółem	
	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Przychody od odbiorców zewnętrznych	235 614	253 963	34 167	55 326	96 668	89 215	366 449	398 504
Przychody ze sprzedaży między segmentami	15 797	17 245	250	19	5 493	6 115	21 540	23 379
Przychody segmentu razem	251 411	271 208	34 417	55 345	102 161	95 330	387 989	421 883
Amortyzacja i odpisy z tyt. utraty wartości	(3 996)	(4 365)	(1 907)	(1 793)	(863)	(851)	(6 766)	(7 009)
Wynik na działalności operacyjnej	443	3 281	(577)	1 207	(617)	(1 287)	(751)	3 201
Przychody odsetkowe	655	1 075	4	5	53	38	712	1 118
Koszty odsetkowe	(553)	(2 091)	(590)	(530)	(242)	(491)	(1 385)	(3 112)
Wynik przed opodatkowaniem	(975)	2 814	(1 171)	679	486	(3 610)	(1 660)	(117)
Aktywa segmentu sprawozdawczego	96 658	99 637	4 169	7 050	21 334	21 487	122 161	128 174
Wydatki inwestycyjne	(6 021)	(2 716)	(1 256)	(2 554)	(324)	(289)	(7 601)	(5 559)
Zobowiązania segmentu sprawozdawczego	55 653	57 613	16 061	16 837	38 429	39 618	110 143	114 068

Uzgodnienie przychodów, zysków i strat, zobowiązań i innych istotnych pozycji segmentów sprawozdawczych

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Przychody		
Przychody segmentów sprawozdawczych ogółem	387 989	421 883
Eliminacja przychodów z transakcji między segmentami	(21 540)	(23 379)
Skonsolidowane przychody	366 449	398 504
(Strata)/Zysk przed opodatkowaniem		
Łączny zysk lub strata przed opodatkowaniem z segmentów raportowanych	(1 660)	(117)
Eliminacja zysków z transakcji między segmentami	19	(30)
Zysk lub strata przed opodatkowaniem	(1 641)	(147)
Aktywa		
Aktywa segmentów sprawozdawczych ogółem	122 161	128 174
Eliminacja sald rozrachunków między segmentami	(29 729)	(26 351)
Wartość firmy	5 719	5 719
Skonsolidowane aktywa ogółem	98 151	107 542
Zobowiązania		
Zobowiązania segmentów sprawozdawczych ogółem	110 143	114 068
Pozostałe zobowiązania - pożyczka na nabycie udziałów CDD	11 144	11 326
Eliminacja sald rozrachunków między segmentami	(29 729)	(26 351)
Skonsolidowane zobowiązania ogółem	91 558	99 043

Pozostałe istotne pozycje w 2017 roku

	Dane liczbowe segmentów ogółem	Korekty	Skonsolidowane dane liczbowe ogółem
Przychody odsetkowe	712	(611)	101
Koszty odsetkowe	(1 385)	(236)	(1 621)
Wydatki inwestycyjne	(7 601)		(7 601)
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(6 766)		(6 766)

Pozostałe istotne pozycje w 2016 roku

	Dane liczbowe segmentów ogółem	Korekty	Skonsolidowane dane liczbowe ogółem
Przychody odsetkowe	1 118	(1 078)	40
Koszty odsetkowe	(3 112)	1 106	(2 006)
Wydatki inwestycyjne	(5 559)	-	(5 559)
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(7 009)		(7 009)

7. Przychody

7.1 Struktura rzeczowa

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży usług		
Usługi marketingowe	39	352
Podnajem powierzchni	42	242
Przychody z DCC*	1 381	1 646
Pozostałe	93	183
Przychody ze sprzedaży usług ogółem	1 555	2 423
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Sprzedaż detaliczna ogólnodostępna	79 306	102 698
Sprzedaż detaliczna wolnocłowa	211 516	234 908
Sprzedaż hurtowa i shipchandling	72 848	57 745
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ogółem	363 670	395 351
Przychody ze sprzedaży ogółem	365 225	397 774

*W 2017 i 2016 roku Grupa osiągnęła przychód z tytułu DCC tj. z ang. Dynamic Currency Conversion tzn. przychód z tytułu świadczenia usługi rozliczania operacji kartą płatniczą bezpośrednio w walucie karty lub kraju jej wystawcy.

7.2 Struktura terytorialna

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
	w tys. zł.	w tys. zł.
Przychody ze sprzedaży usług		
Polska	1 488	1 915
Pozostałe	67	508
Przychody ze sprzedaży usług ogółem	1 555	2 423
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Polska	251 413	259 044
Pozostałe	112 257	136 307
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ogółem	363 670	395 351
Przychody ze sprzedaży ogółem	365 225	397 774

8. Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Wynagrodzenia	(32 561)	(32 667)
Ubezpieczenia społeczne	(5 788)	(6 074)
Koszty dotyczące programu określonych świadczeń	(44)	(68)
Inne świadczenia pracownicze	(1 991)	(2 101)
Świadczenia pracownicze ogółem	(40 384)	(40 910)

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Zarząd Jednostki Dominującej zlecił przeprowadzenie wyceny programu określonych świadczeń niezależnemu aktuariuszowi. W roku poprzednim program określonych świadczeń również był przedmiotem wyceny przez niezależnego aktuarium. Dokładny opis planu określonych świadczeń, przyjętych założeń aktuarialnych oraz wartość zobowiązań wynikających z planu zostały zamieszczone w nocie 24.5 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

9. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

9.1 Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Nota		
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	370	432
Rozwiązanie rezerw	537	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących środki trwałe	172	-
Inne	145	298
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	1 224	730

9.2 Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Nota		
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych	-	(61)
Odpisy aktualizujące należności	28.2 (2)	(26)
Kary i odszkodowania	(229)	-
Inne	(265)	(413)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(496)	(500)

10. Przychody i koszty finansowe

10.1 Przychody finansowe

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek i należności	101	40
Różnice kursowe netto	630	-
Inne	-	8
Przychody finansowe ogółem	731	48

10.2 Koszty finansowe

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
	Nota	
Koszty z tytułu odsetek od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(1 577)	(1 937)
Koszty odsetek dotyczące programu określonych świadczeń	24.5 (44)	(69)
Różnice kursowe netto	-	(1 390)
Koszty finansowe ogółem	(1 621)	(3 396)
Koszty finansowe netto	(890)	(3 348)

11. Podatek dochodowy

11.1 Podatek dochodowy

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Podatek dochodowy (część bieżąca)		
Podatek dochodowy za okres bieżący	867	534
	867	534
Podatek dochodowy (część odroczone)		
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	(403)	(1 654)
	(403)	(1 654)
Podatek dochodowy ogółem	464	(1 120)

11.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016
	%		%	
(Strata)/Zysk netto za okres sprawozdawczy		(2 105)		973
Podatek dochodowy		464		(1 120)
(Strata)/Zysk przed opodatkowaniem		(1 641)		(147)
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19,0%	(312)	19,0%	(28)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów		362		459
Stosowania innej stawki podatkowej w spółkach Grupy		42		-
Koszty uzyskania przychodów niestanowiące kosztów księgowych		(659)		(881)
Przychody zwolnione z opodatkowania		(34)		(34)
Ujęcie odpisu aktualizującego wartość firmy		-		389
Straty podatkowe za okres sprawozdawczy nie ujęte w podatku odroczonym		496		406
Rozpoznane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		-		(1 549)
Pozostałe		257		90
Efektywna stawka podatkowa	-28,3%	464	763,4%	(1 120)

Niepewność w kwestii ustalenia wysokości aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego została opisana w nocie 2.5 Dokonane osądy i oszacowania.

12. Rzeczowe aktywa trwałe

12.1 Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2016	14 645	4 470	3 083	18 330	413	40 941
Reklasyfikacje	-	(1)	-	-	1	-
Zwiększenia	1 467	883	554	2 079	3 775	8 758
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(99)	(297)	(185)	(718)	(3 247)	(4 546)
Różnice kursowe z przeliczenia	(30)	80	58	5	-	113
Wartość brutto na dzień 31.12.2016	15 983	5 135	3 510	19 696	942	45 266
Wartość brutto na dzień 01.01.2017	15 983	5 135	3 510	19 696	942	45 266
Reklasyfikacje	-	(1)	-	(14)	-	(15)
Zwiększenia	879	677	603	2 314	6 959	11 432
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(3 754)	(2 021)	(333)	(7 561)	(6 164)	(19 833)
Różnice kursowe z przeliczenia	(185)	(142)	(93)	(326)	(1)	(747)
Wartość brutto na dzień 31.12.2017	12 923	3 648	3 687	14 109	1 736	36 103

12.2 Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Ogółem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2016	7 408	3 361	1 484	12 657	-	24 910
Amortyzacja i odpisy z tyt. utraty wartości	3 355	638	506	2 044	-	6 543
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(436)	(303)	(143)	(338)	-	(1 220)
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	(172)	-	(172)
Różnice kursowe z przeliczenia	63	140	53	39	-	295
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2016	10 390	3 836	1 900	14 230	-	30 356
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2017	10 390	3 836	1 900	14 230	-	30 356
Amortyzacja i odpisy z tyt. utraty wartości	2 551	623	545	2 089	-	5 808
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(3 710)	(1 771)	(326)	(7 421)	-	(13 228)
Różnice kursowe z przeliczenia	(125)	(158)	(86)	(107)	-	(476)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2017	9 106	2 530	2 033	8 791	-	22 460

12.3 Wartość netto na dzień bilansowy

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Ogółem
Na dzień 31.12.2016	5 593	1 299	1 610	5 466	942	14 910
Na dzień 31.12.2017	3 817	1 118	1 654	5 318	1 736	13 643

12.4 Odpisy z tytułu utraty wartości i ich późniejsze odwracanie

W niniejszym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa dokonała rozwiązania odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 172 tys. zł w związku z fizyczną likwidacją tych środków. W roku 2016 Grupa dokonała odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 172 tys. zł w związku z zaprzestaniem działalności w Porcie Lotniczym w Gdańsku, a także dokonała likwidacji środków trwałych w kwocie 61 tys. zł.

12.5 Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Grupa użytkuje w ramach umów leasingu finansowego meble, urządzenia gastronomiczne oraz środki transportu. W przypadku większości umów Grupa ma możliwość zakupu wyżej wymienionych składników po zakończeniu leasingu po obniżonej cenie. Składniki te stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu. Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość księgowa netto leasingowanych aktywów trwałych wyniosła 2.528 tys. zł (2016 r.: 2.695 tys. zł). W ciągu roku Grupa nabyła leasingowane aktywa o wartości 781 tys. zł (2016 r.: 697 tys. zł).

12.6 Zabezpieczenia

Na koniec okresu sprawozdawczego żaden ze składników rzeczowych aktywów trwałych Grupy nie stanowił zabezpieczenia zobowiązań za wyjątkiem składników rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych w ramach leasingu finansowego, o których mowa powyżej, stanowiących zabezpieczenie zobowiązań leasingowych.

12.7 Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania

Koszt wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych w budowie wyniósł na koniec okresu sprawozdawczego 1.736 tys. zł i był wyższy niż w roku 2016 rok, kiedy to wyniósł 942 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym ani w okresie porównywalnym nie aktywowano kosztów finansowania zewnętrznego.

13. Wartości niematerialne

13.1 Wartość brutto wartości niematerialnych

	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2016	7 764	2 586	5	10 355
Zwiększenia	-	111	25	136
Różnice kursowe z przeliczenia	-	22	(4)	18
Wartość brutto na dzień 31.12.2016	7 764	2 719	26	10 509
Wartość brutto na dzień 01.01.2017	7 764	2 719	26	10 509
Zwiększenia	-	278	364	642
Zmniejszenia	-	(131)	-	(131)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(10)	(24)	(34)
Wartość brutto na dzień 31.12.2017	7 764	2 856	366	10 986

13.2 Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości

	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2016	-	1 414	5	1 419
Amortyzacja	-	462	4	466
Odpisy z tytułu utraty wartości	2 045	-	-	2 045
Różnice kursowe z przeliczenia	-	16	-	16
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2016	2 045	1 892	9	3 946
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2017	2 045	1 892	9	3 946
Amortyzacja	-	430	69	499
Zmniejszenia	-	(201)	-	(201)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(26)	-	(26)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2017	2 045	2 095	78	4 218

13.3 Wartość netto

	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Na dzień 31.12.2016	5 719	827	17	6 563
Na dzień 31.12.2017	5 719	761	288	6 768

13.4 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

W ocenie Grupy na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości firmy. W 2016 roku wystąpiły przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości firmy rozpoznanej na nabyciu Grupy Chacalli-De Decker. W wyniku przeprowadzonych testów ujęto odpis z tytułu utraty wartości firmy w kwocie 2.045 tys. zł. Szczegóły założeń i testów zaprezentowano w nocie 13.5 i 13.6.

W ocenie Grupy w przypadku pozostałych składników wartości niematerialnych nie wystąpiły przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości.

13.5 Weryfikacja utraty wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne zawierających wartość firmy

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa przeprowadziła testy dotyczące utraty wartości firmy. W tym celu zostały wyodrębnione ośrodki wypracowujące środki pieniężne (OWŚP) obejmujące nabyte spółki, w przypadku których na moment nabycia rozpoznano wartość firmy.

Poza wartością firmy na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występują inne aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania.

Łączna wartość firmy przypisana do poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne wygląda następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Baldemar (FDU)	58	58
COO (ECO)	422	422
Chacalli-De Decker	-	-
Chacalli-De Decker (segment sklepy)	3 969	3 969
Chacalli-De Decker (segment B2B)	1 270	1 270
Razem wartość firmy	5 719	5 719

Wartość odzyskiwalna każdego ośrodka ustalona została w oparciu o obliczenia ich wartości użytkowej. Do tego celu wykorzystano projekcje przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu użytkowania ośrodka wypracowującego środki pieniężne, w oparciu o budżety finansowe poszczególnych spółek w okresie kolejnych 5 lat. Do kluczowych założeń przyjętych do prognozowania przepływów pieniężnych należą: stopa dyskontowa, marża brutto na sprzedaży oraz średnia stopa wzrostu sprzedaży. Poziom planowanych przychodów ze sprzedaży oraz marży brutto ustalony został na podstawie projekcji finansowych opartych o zakładany wzrost sprzedaży oraz kosztów w kolejnych latach dotychczas osiągniętych przez jednostki zależne oraz oczekiwania dotyczące rozwoju rynku. Stopa dyskontowa odzwierciedla konkretne ryzyko związane z krajem z uwzględnieniem premii za ryzyko lub została oparta o dane rynkowe spółek konkurencyjnych.

13.6 Kluczowe założenia przyjęte przy prognozowaniu zdyskontowanych przepływów pieniężnych

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy została alokowana do następujących ośrodków generujących środki pieniężne:

- wartości firmy rozpoznana na nabyciu Grupy Chacalli-De Decker: uwzględniona w segmencie sklepy oraz segmencie B2B,
- wartości firmy rozpoznana na nabyciu Baldemar: uwzględniona w segmencie sklepy,
- wartości firmy rozpoznana na nabyciu COO: uwzględniona w segmencie gastronomia.

Wyceny wartości godziwej testowanego składnika aktywów dokonano wykorzystując podejście dochodowe, tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Możliwą do odzyskania wartość ośrodków generujących środki pieniężne określa się na podstawie wartości użytkowej, obliczonej przy wykorzystaniu prognozowanych przepływów pieniężnych w okresie 5 lat oraz stopy dyskonta ustalonej indywidualnie dla każdego OWŚP.

Testy przeprowadzone na koniec roku 2017 w odniesieniu do wartości firmy nie wykazały przesłanek utraty wartości. Testy przeprowadzone na koniec roku 2016 w odniesieniu do wartości firmy nie wykazały przesłanek utraty wartości dla spółek Baldemar oraz COO, natomiast w przypadku Chacalli-De Decker utworzono odpis aktualizujący w wysokości 2.045 tys. zł.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane kluczowe założenia przyjęte dla każdej jednostki, które zostały zastosowane dla 5-letnich okresów prognozy:

w tysiącach złotych	średnia	średnia stopa	stopa	średnia	średnia stopa	stopa
	marża brutto na sprzedaży	wzrostu sprzedaży		dyskontowa	marża brutto na sprzedaży	
	2017	2017	2017	2016	2016	2016
Chacalli-De Decker (segment sklepy)	47%	2%	11%	44%	3%	11%
Chacalli-De Decker (segment B2B)	26%	2%	11%	30%	11%	11%
Baldemar (FDU)	54%	7%	24%	49%	5%	24%
COO	60%	2%	11%	60%	4%	11%

13.7 Analiza wrażliwości

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przeprowadzono analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej na kluczowe parametry, które mają znaczący wpływ na wyniki wyceny. Zarząd Jednostki Dominującej uważa, że przyjęte do testów na utratę wartości założenia są racjonalne i poparte doświadczeniem Grupy. Zidentyfikowano trzy kluczowe czynniki o znaczącym wpływie na wartość odzyskiwalną testowanych pozycji tj. stopa dyskontowa, marża brutto na sprzedaży oraz średnia stopa wzrostu sprzedaży.

W poniższej tabeli przedstawiono analizę wrażliwości wartości użytkowej na zmianę opisanych wyżej założeń. Tabela obrazuje zmianę w wartości użytkowej powstałą wskutek odpowiednio wzrostu lub spadku przyjętego poziomu kluczowych założeń o jeden punkt procentowy.

	Zmiana stopy dyskonta		Zmiana stopy wzrostu przychodów		Zmiana średniej marży brutto	
	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Chacalli-De Decker (segment sklepy)	-12%	14%	14%	-18%	13%	-13%
Chacalli-De Decker (segment B2B)	-470%	575%	20%	-20%	74%	-74%
Baldemar (FDFU)	-6%	3%	4%	-4%	3%	-3%
COO	-11%	14%	23%	-21%	17%	-17%

W odniesieniu do wartości firmy rozpoznanej na nabyciu Chacalli-De Decker Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono możliwą do odzyskania wartość OWŚP, to łączna wartość bilansowa tego ośrodka nie przekroczyłaby jego łącznej wartości możliwej do odzyskania.

W odniesieniu do wartości firmy rozpoznanej na nabyciu Baldemar Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono możliwą do odzyskania wartość OWŚP, to łączna wartość bilansowa tego ośrodka nie przekroczyłaby jego łącznej wartości możliwej do odzyskania.

W odniesieniu do wartości firmy rozpoznanej na nabyciu COO Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono możliwą do odzyskania wartość OWŚP, to łączna wartość bilansowa tego ośrodka nie przekroczyłaby jego łącznej wartości możliwej do odzyskania.

14. Inwestycje

Inwestycje krótkoterminowe

	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	117	110
Depozyty w banku jako zabezpieczenie pod udzielone gwarancje	-	-
	117	110

Pożyczki udzielone ujęte w wartości księgowej w kwocie 117 tys. zł (2016 r.: 110 tys. zł) oprocentowane są stopami 6%.

Ekspozycja Grupy na ryzyka kredytowe, walutowe i stopy procentowej w odniesieniu do pozostałych inwestycji opisana jest w nocie 28.

15. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

15.1 Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W odniesieniu do poniższych pozycji nie został ujęty podatek odroczonego:

	31.12.2017	31.12.2016
Wycena programu określonych świadczeń	3 806	4 402
Straty podatkowe	2 610	2 138
	6 416	6 540

Prawo do wykorzystania strat podatkowych wygasa w 2022 roku w kwocie 288 tys. zł, natomiast pozostałe saldo strat to straty podatkowe odnotowane przez spółki z Grupy działające poza granicami Polski, w państwach, w których prawo rozliczenia poniesionej straty podatkowej przysługuje bezterminowo.

15.2 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	(Aktywa)		Rezerwy		Wartość netto	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Rzeczowe aktywa trwałe	29	25	136	128	165	153
Wartości niematerialne	(659)	(880)	-	-	(659)	(880)
Zapasy	(42)	(42)	-	-	(42)	(42)
Inwestycje długoterminowe	-	-	339	348	339	348
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(37)	(38)	-	-	(37)	(38)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	(1 173)	(426)	-	-	(1 173)	(426)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(113)	-	-	-	(113)	-
Przychody przyszłych okresów	-	-	-	-	-	-
Rezerwy	(371)	(225)	-	-	(371)	(225)
Straty podatkowe do rozliczenia w przyszłych okresach	(1 460)	(1 827)	-	-	(1 460)	(1 827)
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(3 826)	(3 413)	475	476	(3 351)	(2 937)
Kompensata	(475)	(476)	475	476	-	-
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(3 351)	(2 937)	-	-	(3 351)	(2 937)

Niepewność w kwestii ustalenia wysokości aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego została opisana w nocie 2.5 Dokonane osądy i oszacowania.

15.3 Zmiana różnic przejściowych w okresie sprawozdawczym

	Stan na 01.01.2016	Zmiany w korespondencji z wynikiem finansowym	Stan na 31.12.2016	Zmiany w korespondencji z wynikiem finansowym	Stan na 31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(144)	297	153	12	165
Wartości niematerialne	(880)	(1)	(881)	222	(659)
Inwestycje długoterminowe	749	(401)	348	(9)	339
Zapasy	(58)	16	(42)	-	(42)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(92)	54	(38)	1	(37)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	(285)	(141)	(426)	(747)	(1 173)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	-	(113)	(113)
Przychody i koszty niefakturowane	3	(3)	-	-	-
Rezerwy	(132)	(93)	(225)	(146)	(371)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-
Straty podatkowe do rozliczenia w przyszłych okresach	(461)	(1 366)	(1 827)	367	(1 460)
	(1 300)	(1 638)	(2 938)	(413)	(3 351)

16. Zapasy

	31.12.2017	31.12.2016
Towary i produkty gotowe	36 904	42 604
	36 904	42 604

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. wartość towarów handlowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży wyniosła 249.866 tys. zł (2016 r.: 261.351 tys. zł). W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. odpis aktualizujący wartość zapasów do możliwych do uzyskania cen sprzedaży netto wyniósł 230 tys. zł (2016 r.: 278 tys. zł). Natomiast w 2016 r. odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów wyniosło 66 tys. zł. Odpis i odwrócenie odpisu ujęto w kosztach własnych sprzedaży.

Wartość zlikwidowanych towarów w roku 2017 wynosiła 63 tys. zł (2017: 207 tys. zł), natomiast wartość niedoborów zidentyfikowana w czasie inwentaryzacji wyniosła 164 tys. zł (2016: 360 tys. zł) Koszty poniesione z tych tytułów ujęto w kosztach własnych sprzedaży.

W celu zabezpieczenia zobowiązań Grupy wynikających z umowy wielocelowej linii kredytowej, której stroną jest Jednostka Dominująca wraz z jedna jednostkami zależnymi, został ustanowiony zastaw

rejestrów na zapasach towarów przeznaczonych do sprzedaży, znajdujących się w magazynach i sklepach, stanowiących własność Grupy, wraz z oświadczeniem Jednostki Dominującej oraz jednej z jednostek zależnych o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy. Wartość przedmiotu zastawu w żadnym momencie nie może być niższa niż 12.000 tys. zł.

17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

17.1 Należności ogółem

	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług	13 201	14 608
Należności budżetowe	4 667	4 284
Należności pozostałe	3 238	2 680
Należności z tytułu kaucji	1 095	5 228
Rozliczenia międzyokresowe	2 691	3 742
Należności ogółem	24 892	30 542
Długoterminowe	4 953	4 042
Krótkoterminowe	19 939	26 500
	24 892	30 542

Na kwotę należności długoterminowych składają się m.in: kwota 2.146 tys. zł, która ujęta jest w jednostce zależnej, BH Travel Retail Poland Sp. z o.o. i została opisane w nocie 29 „Zobowiązania warunkowe” oraz kaucje zabezpieczające gwarancje w kwocie 2.068 tys. zł.

17.2 Należności z tytułu dostaw i usług

	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	880	880
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	12 321	13 728
Należności z tytułu dostaw i usług ogółem	13 201	14 608
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	13 201	14 608
	13 201	14 608

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe, a także odpisy aktualizujące zostały opisane w nocie 29 do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

17.3 Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2017	31.12.2016
Ubezpieczenia	491	217
Prenumerata	34	109
Gwarancje długu celnego	54	216
Rozliczenie kosztów najmu	999	1 502
Przychody niefakturowane	842	1 329
Pozostałe	271	369
Rozliczenia międzyokresowe ogółem	2 691	3 742

18. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	8 685	7 866
Środki pieniężne w drodze i ekwiwalenty środków pieniężnych	3 655	2 010
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	12 340	9 876
Kredyty w rachunku bieżącym	(11 807)	(7 666)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w rachunku przepływu środków pieniężnych	533	2 210

Ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej oraz analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych została przedstawiona w nocie 28.

19. Kapitał własny

19.1 Kapitał zakładowy

Na dzień 31 grudnia 2017 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej wynosił 2.814 tys. zł i był podzielony na 11.256.577 akcji o wartości nominalnej 0,25 zł każda.

w tysiącach akcji

	31.12.2017	31.12.2016
Ilość akcji na 1 stycznia	11 256,6	11 256,6
Ilość akcji na 31 grudnia (w pełni opłacone)	11 256,6	11 256,6

19.2 Akcje zwykłe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku zarejestrowany kapitał zakładowy składał się z 11 256 577 akcji zwykłych (2016 r.: 11 256 577). Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone.

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Jednostki Dominującej w przypadku podziału majątku.

Akcje serii A, B, C, D i E w ilości 11 239 177 szt. akcji są akcjami na okaziciela. 17 400 szt. akcji zwykłych serii A na dzień sprawozdawczy nadal pozostaje w formie akcji imiennych zwykłych.

19.3 Program nabywania akcji własnych

W dniu 16 stycznia 2012 r. Zarząd Jednostki Dominującej został upoważniony do nabycia przez Jednostkę akcji własnych. Program nabywania akcji własnych był realizowany w okresie od dnia 25 stycznia 2012 r. do dnia 1 stycznia 2015 r., lecz nie dłużej niż do wyczerpania środków przeznaczonych na ich nabycie. W ramach programu Zarząd Jednostki Dominującej został upoważniony do zakupu nie więcej niż 500.000 akcji własnych o łącznej wartości nominalnej 125.000 zł celem ich umorzenia bądź wydania ich akcjonariuszom lub wspólnikom spółki przejmowanej przez Jednostkę Dominującą. Realizacja nabywania akcji Jednostki Dominującej była dokonywana wyłącznie za pośrednictwem Domu Inwestycyjnego BRE Bank S.A. Minimalna cena nabycia przez Jednostkę jednej akcji własnej została ustalona na poziomie 0,25 zł, natomiast cena maksymalna na poziomie 9,20 zł. W sumie na nabycie akcji własnych Jednostka Dominująca przeznaczyła z kapitału zapasowego maksymalnie kwotę 4.650.000 zł. Szczegółowe informacje na temat programu nabywania akcji własnych Jednostka Dominująca podawała do publicznej wiadomości w formie raportów bieżących.

W dniu 19 lutego 2015 roku na NWZA Jednostki Dominującej została podjęta uchwała, wskutek której program nabywania akcji własnych został rozszerzony czasowo i ilościowo zwiększając ilość akcji własnych Jednostki, które mogą być nabyte do 750.000. Termin wykupu akcji własnych został wydłużony do dnia 1 stycznia 2017 roku. Akcje mogą być nabyte w celu ich umorzenia, wydania akcjonariuszom lub wspólnikom spółki przejmowanej przez Jednostkę albo ich wydania posiadaczom warrantów subskrypcyjnych wyemitowanych na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Maksymalna cena nabycia została utrzymana na poziomie 9,20 zł za jedną akcję.

W dniu 14 listopada 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Emitenta, które podjęło uchwały w sprawie skupu akcji własnych w celu umorzenia oraz zmian w statucie i przyjęcia tekstu jednolitego statutu. Zgodnie z uchwałą nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółka będzie uprawniona do nabycia nie więcej niż 900.000 akcji własnych o łącznej wartości nominalnej 225.000,00 zł po cenie rynkowej nie wyższej jednak niż 5,00 zł za akcję i nie niższej niż 0,25 zł za jedną akcję. Spółka może nabywać akcje własne w okresie od 15 listopada 2017 r. do dnia 15 listopada 2018 r., lecz nie dłużej niż do wyczerpania środków przeznaczonych na ich nabycie. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanowiło również o utworzeniu kapitału rezerwowego przeznaczonego na sfinansowanie nabycia przez Spółkę akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia w wysokości 4.520.000,00 zł.

Do dnia 31 grudnia 2017 roku w ramach programu Spółka skupiła w sumie 368.995 akcji własnych dających prawo do 3,278% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy i 3,278% kapitału zakładowego Spółki. W trakcie 2017 roku skupiono 0 akcji zwykłych Spółki. Ilość akcji skupionych w ramach programu na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła 368.995 akcji własnych. W 2016 roku Spółka skupiła 99.805 akcji własnych o łącznej wartości 358 tys. zł.

19.4 Podział zysku netto Jednostki Dominującej za rok 2016

Uchwałą nr 7 z dnia 27 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki postanowiło, iż strata netto za rok obrotowy 2016 wynosząca 2.800 tys. zł zostanie pokryta z przyszłych zysków.

19.5 Dywidendy proponowane przez Zarząd

W 2016 oraz w 2017 roku Jednostka Dominująca nie wypłacała dywidendy.

Zarząd Jednostki Dominującej zamierza zaproponować przeznaczenie zysku wygenerowanego przez Jednostkę Dominującą za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku na kapitał zapasowy.

19.6 Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą obejmują wszystkie różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających poza terenem Polski.

19.7 Składniki innych całkowitych dochodów

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Inne całkowite dochody		
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(167)	(463)
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem		
Zyski (straty) aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń	366	(1 482)
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy	199	(1 945)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	(1 906)	(972)

20. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję

20.1 Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. dokonana została w oparciu o stratę netto przypadającą na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 1.604 tys. zł (2016 r.: zysk netto 1.952 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w liczbie 10.887,6 tys. szt. (2016 r.: 10.958,7 tys. szt.).

Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	2017	2016
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (podstawowy)	(1 604)	1 952
Zysk / (Strata) netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej	<u>(1 604)</u>	<u>1 952</u>

Średnia ważona liczba akcji zwykłych

<i>w tysiącach akcji</i>	nota	2017	2016
Ilość akcji zwykłych na 1 stycznia	20.1	11 256,6	11 256,6
Wpływ nabycia akcji własnych	20.2	(369,0)	(297,9)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na 31 grudnia		<u>10 887,6</u>	<u>10 958,7</u>

20.2 Rozwodniony zysk na akcję

Kalkulacja rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2017 r. dokonana została w oparciu o stratę netto przypadającą na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 1.604 tys. zł (2016 r.: zysk netto 1.952 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji skorygowaną o wpływ czynników rozwadniających (warranty subskrypcyjne), która na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego wyniosła 10.887,6 tys. szt. (2016 r.: 10.958,7 tys. szt.).

	2017	2016
	Ogółem	Ogółem
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (podstawowy)	(1 604)	1 952
(Strata)/Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (rozwodniony)	<u>(1 604)</u>	<u>1 952</u>

Średnia ważona liczba akcji zwykłych (rozwodniona)

<i>w tysiącach akcji</i>	nota	2017	2016
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		10 887,6	10 958,7
Emisja warrantów subskrypcyjnych dot. akcji serii H	21	-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na 31 grudnia (rozwodniona)		<u>10 887,6</u>	<u>10 958,7</u>

21. Płatność w formie akcji

Terminy realizacji warrantów wyemitowanych w 2011 i 2013 r. upłynęły 30 czerwca 2016 r. i 31 lipca 2016 r., a prawo objęcia akcji nie zostało wykonane. Wobec tego Zwyczajne Walne Zgromadzenie Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A. uchwałą nr 18 z dnia 27 czerwca 2017 r. postanowiło uznać warunkowe podwyższenie kapitału określone uchwałą nr 6 z dnia 30 sierpnia 2011 r., uchwałą nr 5 z dnia 12 czerwca 2013 r. zmienionej uchwałami nr 5 i 6 z dnia 21 grudnia 2015 za niezrealizowane.

22. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

22.1 Zobowiązania długoterminowe

	31.12.2017	31.12.2016
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	1 236	1 637
Pożyczki od jednostek powiązanych	20 933	21 842
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	949	977
	<u>23 118</u>	<u>24 456</u>

Wymienione wyżej pożyczki od jednostek powiązanych są podporządkowane spłacie zobowiązań kredytowych. Pomimo terminów spłat przypadających w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego Grupa prezentuje pożyczki od jednostek powiązanych Flemingo International Limited (BVI) i Flemingo International Limited za wyjątkiem wymagalnych odsetek jako zobowiązania długoterminowe ze względu na otrzymane pisemne zapewnienie, iż pożyczkodawca nie będzie żądał ich spłat w ciągu 12 miesięcy od dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania.

22.2 Zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty w rachunku bieżącym	11 804	7 666
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	1 130	940
Pożyczki od jednostek powiązanych	74	84
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	607	862
	<u>13 615</u>	<u>9 552</u>

22.3 Warunki oraz harmonogram spłat kredytów i pożyczek

Terminy spłaty i warunki otwartych umów kredytowych:

				31.12.2017	31.12.2016
	Waluta	Nominalna stopa	Rok zapadalności	Wartość księgowa	Wartość księgowa
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	USD	5,00%	2018	2 960	3 425
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	EUR	5,00%	2018	16 459	16 676
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	USD	5,00%	2017	40	48
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	USD	5,00%	2018	1 514	1 744
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	EUR	5,00%	2017	34	36
Kredyt w rachunku bieżącym	EUR	EURIBOR + marża	2017	3 365	3 539
Kredyt w r-ku bieżącym	PLN	WIBOR3M+marża banku	2021*	7 499	3 141
Kredyt w r-ku bieżącym	PLN	WIBOR1M+marża banku	2018	940	983
Kredyt krótkoterminowy	PLN	WIBOR3M+marża banku	2019	1 637	2 577
Kredyt krótkoterminowy	PLN	WIBOR3M+marża banku	2020	729	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PLN, EUR	WIBOR1M / LIBOR1M + marża	2017-2018	1 556	1 839
Ogółem zobowiązania oprocentowane				36 733	34 008

*Okres kredytowania do 8 lutego 2021 r. Bieżący termin udostępnienia kredytu to 30 września 2018 r.

Kredyty w rachunku bieżącym zostały zabezpieczone na majątku Grupy poprzez:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Spółkę, poręczony przez Baltona Shipchangers sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych Baltona sp. z o.o., BH Travel Retail Poland sp. z o.o., Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., wraz z oświadczeniem wystawcy weksla o poddaniu się egzekucji w związku z wystawionym wekslem do kwoty 45.000 tys. zł,
- ustanowienie zastawu rejestrowego na stanowiących własność Spółki zapasach towarów znajdujących się w magazynach i sklepach wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy na kwotę 12.000 tys. zł (wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017 - patrz nota 17),
- cesję na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej zapasów towarów (wraz z umową przelewu wierzytelności z polisy) do kwoty 12.000 tys. zł (wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017),
- gwarancję korporacyjną wystawioną przez Flemingo International Limited na kwotę 51.000 tys. zł wraz z oświadczeniem Gwaranta o poddaniu się egzekucji na rzecz Banku,

- pełnomocnictwo banku do rachunku Baltona France SAS prowadzonego w BNP Paribas (Francja),
- pełnomocnictwo banku do rachunków Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych Baltona Sp. z o.o. prowadzonych w banku BGŻ BNP Paribas S.A.,
- podporządkowanie 100% wszystkich istniejących i przyszłych pożyczek udzielonych Spółce przez podmioty kontrolujące ją pośrednio lub bezpośrednio (wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017),
- dodatkowe zabezpieczenie dla kredytu w rachunku bieżącym w postaci gwarancji bankowej wystawionej przez Barclays Bank PLC w kwocie 1.150 tys. USD lub jej równowartości w złotych polskich,
- Zastaw na majątku spółki Chacalli-De Decker NV na kwotę 250 tys. EUR,
- Pełnomocnictwo do ustanowienia zastawu na majątku Grupy (w tym należności i 50% wartości zapasów) na łączną kwotę 1.605 tys. EUR,
- weksel własny in blanco spółki „Baltona” Shipchandlers Sp. z o.o.,
- pełnomocnictwo dla banku do rachunków Spółki „Baltona” Shipchandlers Sp. z o.o. prowadzonych przez bank PKO SA.

Kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 został zabezpieczony na majątku Jednostki Dominującej poprzez:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Spółkę, poręczony przez Baltona Shipchandlers sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych Baltona sp. z o.o., BH Travel Retail Poland sp. z o.o., Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., wraz z oświadczeniem wystawcy weksla o poddaniu się egzekucji w związku z wystawionym wekslem do kwoty 6.750 tys. zł,
- ustanowienie zastawu rejestrowego na stanowiących własność Spółki zapasach towarów znajdujących się w magazynach i sklepach wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy na kwotę 12.000 tys. zł (wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017),
- cesję na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej zapasów towarów (wraz z umową przelewu wierzytelności z polisy) do kwoty 12.000 tys. zł (wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017),
- gwarancję korporacyjną wystawioną przez Flemingo International Limited na kwotę 6.750 tys. zł,
- pełnomocnictwo banku do rachunku Baltona France SAS prowadzonego w BNP Paribas (Francja),
- pełnomocnictwo banku do rachunków Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych Baltona Sp. z o.o. prowadzonych w banku BGŻ BNP Paribas S.A,
- podporządkowanie 100% wszystkich istniejących i przyszłych pożyczek udzielonym Spółce przez podmioty kontrolujące ją pośrednio lub bezpośrednio (wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017).

Kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017 r. został zabezpieczony na majątku Jednostki Dominującej poprzez:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Spółkę, poręczony przez Baltona Shipchangers Sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych Baltona Sp. z o.o., BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., wraz z oświadczeniem wystawcy weksla o poddaniu się egzekucji w związku z wystawionym wekslem do kwoty 5.782,5 tys.,
- gwarancja korporacyjna wystawiona przez Flemingo International Limited na kwotę 5.782,5 tys. zł,
- gwarancja korporacyjna wystawiona przez Baltona Duty Free Estonia OÜ na kwotę 5.782,5 tys. zł,
- ustanowienie zastawu rejestrowego na stanowiących własność Spółki zapasach towarów znajdujących się w magazynach i sklepach wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy na kwotę 12.000 tys. zł wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017),
- cesję na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej zapasów towarów (wraz z umową przelewu wierzytelności z polisy) do kwoty 12.000 tys. zł wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017),
- pełnomocnictwa do rachunków bankowych Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych Baltona Sp. z o.o. oraz Baltona Duty Free Estonia OÜ,
- pełnomocnictwo banku do rachunku Baltona France SAS prowadzonego w BNP Paribas (Francja),
- podporządkowanie 100% wszystkich istniejących i przyszłych pożyczek udzielonych Spółce przez podmioty kontrolujące ją pośrednio lub bezpośrednio (wspólne zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 30.08.2016 oraz umowy o kredyt nieodnawialny z dnia 29.09.2017).

Dodatkowo na dzień bilansowy istniały następujące zabezpieczenia:

- gwarancja korporacyjna wystawiona przez Flemingo International Limited do kwoty 1.500 tys. zł jako zabezpieczenie transakcji na kontaktach walutowych.

22.4 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu 31.12.2017	Odsetki 31.12.2017	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu 31.12.2017	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu 31.12.2016	Odsetki 31.12.2016	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego						
do roku	655	48	607	907	45	862
od 1 do 5 lat	1 010	61	949	1 058	81	977
	1 665	109	1 556	1 965	126	1 839

Grupa użytkuje środki transportu oraz część wyposażenia w ramach leasingu finansowego. Zobowiązania Grupy wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową oraz weksłami własnymi.

23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	31	493	691
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych		39 282	44 958
Zobowiązania budżetowe		4 434	6 340
Pozostałe zobowiązania		83	691
Rozliczenia międzyokresowe		1 329	1 335
Fundusze specjalne		226	269
		45 847	54 284
w tym część:			
- długoterminowa		-	-
- krótkoterminowa		45 847	54 284

24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

24.1 Saldo zobowiązań na dzień bilansowy

	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	264	220
Zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń	3 806	5 385
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	1 843	1 656
Zobowiązania pozostałe	1 737	1 721
	7 650	8 982
w tym część:		
- długoterminowa	4 070	5 605
- krótkoterminowa	3 580	3 377

24.2 Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych

	2017	2016
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych na 1 stycznia	220	152
Zwiększenia	44	68
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych na 31 grudnia	264	220

24.3 Koszty ujęte w wyniku finansowym

	2017	2016
Świadczenia bieżącego okresu	44	68
	<u>44</u>	<u>68</u>

24.4 Koszty świadczeń zostały ujęte w następujących pozycjach sprawozdania z dochodów całkowitych

	Nota	2017	2016
Koszty świadczeń pracowniczych	8	44	68
		<u>44</u>	<u>68</u>

24.5 Program określonych świadczeń pracowniczych w spółce zależnej

Jednostka Grupy Chacalli-De Decker NV posiada program określonych świadczeń emerytalnych dla pracowników, które zostały wycenione metodą aktuarialną na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Warunkiem przyznania świadczenia jest ukończenie 65 roku życia. Założenia wysokości wypłacanego świadczenia przedstawia następujący wzór:

$$WŚ = [(3 \times MS) + 8 \times (BS - MS)] \times t / 40$$

gdzie,

WŚ - wysokość świadczenia

MS – średnie wynagrodzenie roczne z okresu ostatnich 3 lat ale nie więcej niż maksymalna kwota emerytury ustalana corocznie (limit dla 2016 roku to 53 tys. euro)

BS - średnie wynagrodzenie roczne z okresu ostatnich trzech lat

t - lata przepracowane ale nie więcej niż 40

Plan finansowany jest ze składek pracodawcy wg indywidualnych umów z pracownikami jak również ze składek pracownika w wartości 0,8% średniego wynagrodzenia (maksymalnie do wysokości emerytury ustalonej corocznie – limit dla 2017 roku to 53 tys. euro) oraz 5,5% nadwyżki ponad ten limit.

Grupa oczekuje, że składki płatne (wraz z podatkiem) przez pracodawcę z tytułu tego programu w roku 2018 wyniosą 76 tys. euro (323 tys. zł).

Na dzień sprawozdawczy powyższy program został wyceniony przez licencjonowanego aktuarusza metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Poniżej zaprezentowane zostały założenia do wyceny:

	2017	2016
Stopa dyskontowa	1,20%	1,40%
Wpływ inflacji	2,00%	2,00%
Stopa przyrostu wynagrodzeń	3,00%	3,00%
Koszty administracji	7,40%	7,40%
Składki podatkowe	13,26%	13,26%

Założenia dotyczące przyszłej śmiertelności są oparte na publikowanych statystykach oraz tabelach śmiertelności właściwych dla Belgii.

Wycena dokonana na koniec okresu sprawozdawczego wykazała, że wartość netto zobowiązania z tytułu programu wyniosła 3.806 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie wartości zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń na dzień 31 grudnia 2017 roku:

	w tys. EUR	w tys. PLN
Wartość netto zobowiązania na początek okresu	(995)	(4 403)
Koszty odsetek	(13)	(55)
Koszty bieżącego zatrudnienia	9	40
Zyski (straty) aktuarialne rozpoznane w sprawozdaniu z dochodów	86	360
Różnice kursowe z przeliczenia	-	252
Wartość netto na koniec okresu	(913)	(3 806)

Aktywa programu świadczeń pracowniczych obejmują wyłącznie polisy ubezpieczeniowe.

Szacunki dotyczące zobowiązań z tytułu programu określonych świadczeń charakteryzują się wrażliwością na przyjęte założenia dotyczące stopy dyskonta oraz stopy przyrostu wynagrodzeń. Racjonalnie możliwa zmiana powyższych założeń miałaby następujący wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku:

- Wzrost stopy dyskonta o 0,25% spowodowałby spadek zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 226 tys. zł;
- Spadek stopy dyskonta o 0,25% spowodowałby wzrost zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 226 tys. zł;
- Wzrost stopy wzrostu wynagrodzeń o 0,5% spowodowałby wzrost zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 432 tys. zł;
- Spadek stopy wzrostu wynagrodzeń o 0,5% spowodowałby spadek zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 432 tys. zł.

25. Rezerwy

	Sprawy sądowe	Inne rezerwy	Sprawa sporna	Ogółem
Wartość na 01.01.2016	52	94	1 042	1 188
Zwiększenia	-	30	-	30
Rezerwy rozwiązane w okresie	-	(92)	-	(92)
Wartość na 31.12.2016	52	32	1 042	1 126
część długoterminowa	52	-	1 042	1 094
część krótkoterminowa	-	32	-	32

	Sprawy sądowe	Inne rezerwy	Sprawa sporna	Ogółem
Wartość na 01.01.2017	52	32	1 042	1 126
Zwiększenia	-	-	-	-
Rezerwy rozwiązane w okresie	-	(30)	-	(30)
Wartość na 31.12.2017	52	2	1 042	1 096
część długoterminowa	52	-	1 042	1 094
część krótkoterminowa	-	2	-	2

Sprawa sporna na kwotę 1.042 tys. zł dotyczy sporu pomiędzy jednostką Grupy BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., a Przedsiębiorstwem Państwowym „Porty Lotnicze”, który opisany jest w nocie 29.

26. Zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych

Umowne zobowiązania związane z nabyciem rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych zaciągnięte na koniec okresu sprawozdawczego, lecz jeszcze nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynoszą 579 tys. zł i dotyczą prac adaptacyjnych w nowych sklepach w Tallinie.

27. Przychody przyszłych okresów

	31.12.2017	31.12.2016
Usługi marketingowe - przychody przyszłych okresów	5	-
Dotacja na rozwój	148	325
Pozostałe	-	38
	153	363
w tym część:		
- długoterminowa	148	325
- krótkoterminowa	5	38

Saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów składa się głównie wartości dotacji na rozwój wartości niematerialnych.

Dotacja, która została przyznana jednostce zależnej Sandpiper 3 Sp. z o.o w kwocie 426 tys. zł. służy rozwijaniu oprogramowania, po ukończeniu jego wdrożenia jest stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odnoszona do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania oprogramowania, poprzez zmniejszenie kosztów odpisu amortyzacyjnego. Na dzień 31 grudnia 2017 roku, zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej, spółka Sandpiper 3 Sp. z o.o spełniała wszystkie warunki, którymi obwarowane było przyznanie dotacji.

28. Instrumenty finansowe

28.1 Ryzyko kredytowe

Wartości bilansowe aktywów finansowych odpowiadają maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone	14	117	110
Należności własne	17	17 534	22 516
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	12 340	9 876
		29 991	32 502

28.2 Odpisy aktualizujące

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności na koniec okresu sprawozdawczego przedstawiała się następująco:

	Wartość brutto na 31.12.2017	Odpis aktualizujący na 31.12.2017	Wartość brutto na 31.12.2016	Odpis aktualizujący na 31.12.2016
Nie wymagalne	4 113	-	13 955	-
Przeterminowane od 0 do 30 dni	4 541	-	2 598	-
Przeterminowane od 31 do 60 dni	738	-	599	-
Przeterminowane powyżej 61 dni	8 343	(201)	5 567	(203)
	17 735	(201)	22 719	(203)

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych kształtowały się następująco:

	31.12.2017	31.12.2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	203	229
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	(2)	(34)
Odpis aktualizujący rozwiązany w okresie sprawozdawczym	-	8
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	201	203

Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość należności, jeżeli prawdopodobne jest, że należności te nie zostaną spłacone. Kiedy dana należność zostanie uznana za nieściągalną, odpowiednie kwoty spisywane są w ciężar kosztów. Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług wyniosła 201 tys. zł. (2016 r.: 203 tys. zł.).

28.3 Ryzyko płynności

Poniżej prezentowane są umowne warunki zobowiązań finansowych:

31.12.2017	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Kredyty bankowe zabezpieczone	(1 637)	(1 746)	-	-	(1 746)		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(1 556)	(1 624)	(368)	(308)	(466)	(482)	-
Pożyczki od j. powiązanej	(21 015)	(22 276)	(74)	-	(22 202)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(39 858)	(39 858)	(39 858)	-	-	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	(11 796)	(12 211)	(4 505)	(7 706)	-	-	-
	(75 862)	(77 715)	(44 805)	(8 014)	(24 414)	(482)	-

Grupa nie oczekuje, że spodziewane przepływy pieniężne zawarte w analizie terminów wymagalności mogą wystąpić znacząco wcześniej lub w znacząco innych kwotach.

31.12.2016	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Kredyty bankowe zabezpieczone	(2 577)	(2 749)			(2 749)		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(1 839)	(1 894)	(543)	(396)	(499)	(456)	-
Pożyczki od j. powiązanej	(21 929)	(23 245)	(84)	-	(23 161)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(46 340)	(46 340)	(46 340)	-	-	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	(7 663)	(7 950)	(4 666)	(3 284)	-	-	-
	(80 348)	(82 178)	(51 633)	(3 680)	(26 409)	(456)	-

28.4 Ryzyko walutowe

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe według kursu na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017			31.12.2016		
	EUR	USD	GBP	EUR	USD	GBP
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	2 515	652	296	3 474	611	324
Środki pieniężne	1 360	814	61	972	720	173
Pożyczka od j. powiązanej	(16 688)	(4 319)	-	(16 908)	(5 019)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(9 281)	(431)	-	(21 095)	(575)	-
Ekspozycja bilansowa netto	(22 094)	(3 284)	357	(33 557)	(4 263)	497

W ciągu roku stosowano następujące kursy wymiany dla najważniejszych walut obcych:

w złotych	Średnie kursy walut		Koniec okresu sprawozdawczego kurs spot	
	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
	EUR	4,2447	4,3757	4,1709
USD	3,7439	3,9680	3,4813	4,1793
GBP	4,8457	5,3355	4,7001	5,1445
RON	0,9282	0,9739	0,8953	0,9749
UAH	0,1402	0,1542	0,1236	0,1542

Analiza wrażliwości

Umocnienie lub osłabienie się złotego w odniesieniu do EUR, USD i GBP w dniu 31 grudnia 2017 roku spowodowałoby wzrost (spadek) kapitału własnego i zysku przed opodatkowaniem o kwoty zaprezentowane poniżej.

Analiza opiera się na zmianach kursów walutowych, które Grupa uznała za racjonalnie uzasadnione na koniec okresu sprawozdawczego. Analiza zakłada również, że inne zmienne, w szczególności stopy procentowe, pozostaną na stałym poziomie i nie bierze pod uwagę wpływu prognozowanego poziomu sprzedaży i zakupów. Analiza przeprowadzona na koniec grudnia 2016 dokonana została przy przyjęciu tych samych założeń.

Efekt w tysiącach złotych	Umocnienie złotego		Osłabienie złotego	
	Kapitał własny	Zysk lub strata bieżącego okresu	Kapitał własny	Zysk lub strata bieżącego okresu
31.12.2017				
EUR (zmiana o 6%)	1 326	1 326	(1 326)	(1 326)
USD (zmiana o 6%)	197	197	(197)	(197)
GBP (zmiana o 6%)	(21)	(21)	21	21
31.12.2016				
EUR (zmiana o 6%)	2 013	2 013	(2 013)	(2 013)
USD (zmiana o 6%)	256	256	(256)	(256)
GBP (zmiana o 6%)	(30)	(30)	30	30

28.5 Ryzyko stopy procentowej

Na koniec okresu sprawozdawczego struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawiała się następująco:

	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty finansowe o stałej stopie		
Aktywa finansowe	117	110
Zobowiązania finansowe	(21 007)	(21 929)
	(20 890)	(21 819)
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie		
Aktywa finansowe	8 685	7 866
Zobowiązania finansowe	(15 726)	(12 079)
	(7 041)	(4 213)

Zmiana o 100 punktów bazowych w stopie procentowej zwiększyłaby (zmniejszyłaby) kapitał własny i stratę przed opodatkowaniem o kwoty przedstawione poniżej. Poniższa analiza opiera się na założeniu, że inne zmienne, w szczególności kursy walutowe, pozostaną na stałym poziomie.

Efekt w tysiącach złotych	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny	
	Wzrost o 100 pb	Spadek o 100 pb	Wzrost o 100 pb	Spadek o 100 pb
	31.12.2017			
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(70)	70	(70)	70
Wrażliwość przepływów pieniężnych (netto)	(70)	70	(70)	70

28.6 Porównanie wartości godziwych z wartościami bilansowymi

Wartość godziwa instrumentów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym nie różni się istotnie od ich wartości bilansowych.

28.7 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

31.12.2017	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny
Należności własne	-	-	170	458
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	93	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	(75)	-	-	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	(506)	1 195	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	(617)
Kredyty bankowe	(509)	-	-	-
Razem	(997)	1 195	170	(159)

31.12.2016	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny
Należności własne	-	-	(26)	364
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	(107)	-	-	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	(1 031)	(661)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	(313)
Kredyty bankowe	(286)	-	-	-
Razem	(1 402)	(661)	(26)	51

29. Zobowiązania warunkowe i sprawy sądowe

Sprawy sporne:

Przed Sądem Rejonowym w Gdyni toczy się postępowanie z wniosku Pana Edwarda Łaskawca o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w Gdyni przy ul. 10 Lutego 7. Elementem tego postępowanie jest żądanie zwrotu pożytków z nieruchomości. Powołany biegły na okoliczność możliwych do uzyskania pożytków za okres od 20 grudnia 1994 r. do 25 września 1998 r., wyraził opinię, że dochody z najmu we wskazanym okresie mogły wynosić ponad 3.300 tys. zł. Opinia ta w ocenie Zarządu jest całkowicie błędna. Sąd obecnie skoncentrował się na zniesieniu współwłasności i w związku z tym nie zajmował się rozliczeniem pożytków i nakładów poszczególnych współwłaścicieli. Po trwającym ponad dwa lata ustalaniu okoliczności dotyczących celowości zniesienia współwłasności nieruchomości, Sąd przystąpił do badania przez kogo i w jaki sposób był sprawowany zarząd nieruchomością, w okresie gdy Spółka była jednym ze współwłaścicieli oraz kto i w jakiej wysokości czerpał z niej pożytki. Na chwilę obecną niemożliwe jest oszacowanie potencjalnych zobowiązań Jednostki Dominującej, jakie mogą powstać w związku z postępowaniem. Zdaniem Zarządu jakiegokolwiek zobowiązania, które mogą powstać w wyniku tej spraw będą bez istotnego wpływu na

wynik finansowy Jednostki Dominującej. W dniu 2 maja 2017 r. sąd zawiesił postępowanie. W ocenie Zarządu postępowanie w niniejszej sprawie potrwa kilka lat. Na powyższe roszczenie Jednostka Dominująca założyła rezerwę w kwocie 52 tys. zł.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania jednostka zależna, BH Travel Retail Poland Sp. z o.o. jest stroną sprawy spornej z Przedsiębiorstwem Państwowym Porty Lotnicze („PPPL”) dotyczącej wypowiedzenia w roku 2012 umów najmu powierzchni handlowych na lotnisku Chopina w Warszawie przez PPPL. Obecnie BH Travel nie prowadzi już działalności handlowej na Lotnisku Chopina w Warszawie.

W 2012 roku jednostka zależna, BH Travel Retail Poland Sp. z o.o. (BH Travel) wstrzymała działalność handlową na Lotnisku Chopina w Warszawie, w wyniku złożonego przez Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze” (PPPL) oświadczenia o wypowiedzeniu umów najmu. W opinii BH Travel w/w wypowiedzenia są bezpodstawne i bezskuteczne prawnie, w związku z czym BH Travel pozostaje w sporze z PPPL, który do tej pory nie został rozstrzygnięty. Spór związany z wypowiedzeniem przez PPPL umów najmu oraz działaniami związanymi z przygotowaniem modernizacji Terminalna 1 Lotniska Chopina w Warszawie, obejmuje następujące postępowania:

- 1. Sprawa z powództwa BH Travel przeciwko PPPL o zapłatę kwoty 998.573,80 zł, w toku której PPPL wniósł przeciwko BH Travel powództwo wzajemne o zapłatę kwoty 5.135.804,96 zł.** Kwota żądana przez BH Travel obejmowała kwoty pobrane przez PPPL z gwarancji bankowych wystawionych na zlecenie BH Travel na pokrycie kar umownych za opóźnienie w zwrocie wynajętych lokali oraz skapitalizowane odsetki. Kwota żądana przez PPPL obejmowała kary umowne za opóźnienie w zwrocie wynajętych lokali oraz koszty poniesione przez PPPL w związku z demontażem i magazynowaniem części ruchomości BH Travel, usuniętych z tychże lokali. Wyrokiem z dnia 24 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo BH Travel i oddalił w całości powództwo wzajemne PPPL. W wyniku apelacji wniesionych przez PPPL, sprawa czeka na rozpoznanie przez Sąd Apelacyjny w Warszawie.
- 2. Sprawa z powództwa BH Travel przeciwko PPPL o zapłatę odszkodowania oraz wydanie lokalu „Baltona” Perfumery.** Pozwem z dnia 14 czerwca 2013 r. BH Travel zażądała zasądzenia kwoty 356.381.305,60 zł tytułem odszkodowania za szkodę wynikającą z niewykonywania przez PPPL umów najmu lokali „Baltona” Classic i „Baltona” Perfumery za okres do dnia 31 grudnia 2013 r. wraz ze skapitalizowanymi odsetkami oraz nakazania PPPL by doprowadziło do właściwego stanu i wydało BH Travel lokal „Baltona” Perfumery. PPPL wniósł o oddalenie powództwa w całości. Dodatkowo, w dniu 31 grudnia 2016 r. BH Travel wniosła o rozszerzenie powództwa o żądanie zasądzenia dodatkowo kwoty 71.464.566 zł tytułem odszkodowania za szkodę wynikającą z niewykonywania przez PPPL umów najmu za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego rozpoznania innej sprawy z powództwa BH Travel przeciwko PPPL – o wydanie lokalu „Baltona” Classic (pkt 3 poniżej). Obie strony postępowania zaskarżyły powyższe postanowienie. W wyniku zaskarżenia postanowienia o zawieszeniu, Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w tym zakresie. Termin najbliższej rozprawy został wyznaczony na dzień 22 maja 2018 r.
- 3. Sprawa z powództwa BH Travel przeciwko PPPL o wydanie lokalu „Baltona” Classic.** Pozwem z dnia 20 czerwca 2012 r. BH Travel zażądała nakazania PPPL, by wydało BH Travel lokal „Baltona” Classic. Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo BH Travel w całości. W wyniku wniesionej przez BH Travel apelacji, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2016 r. uchylił w całości wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Termin najbliższej rozprawy został wyznaczony na dzień 21 maja 2018 r.
- 4. Sprawa z powództwa PPPL przeciwko BH Travel o zapłatę kary umownej w wysokości 262.014 zł za opóźnienie w zwrocie przez BH Travel na rzecz PPPL lokalu W. Kruk.** Wynik sprawy

- zależny jest od oceny skuteczności oświadczenia PPPL o wypowiedzeniu przedmiotowej umowy najmu. Obecnie trwa postępowanie pierwszoinstancyjne, a kolejny termin rozprawy został wyznaczony na dzień 22 maja 2018 r.
5. **Sprawa z powództwa PPPL przeciwko BH Travel oraz przeciwko PHZ „Baltona” S.A. z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji.** PPPL wniosła o zasądzenie odpowiednio kwoty po 120.000 zł od BH Travel oraz PHZ „Baltona” S.A. na rzecz organizacji kultury – Muzeum Lotnictwa oraz o złożenie przez BH Travel oświadczeń/przepras. Podstawą roszczeń PPPL są twierdzenia, jakoby BH Travel oraz PHZ „Baltona” dopuściły się czynów nieuczciwej konkurencji przeciw PPPL rozpowszechniając swą ocenę, że działania PPPL wobec BH Travel były bezprawne. Sprawy zostały wyodrębnione do oddzielnych postępowań i są na etapie postępowania przed Sądem I Instancji. Kolejny termin rozprawy został wyznaczony na dzień 22 maja 2018 r.
 6. **Sprawa z powództwa Vistula Group S.A. przeciwko BH Travel. Vistula Group S.A.** była podnajemcą jednego z lokali wynajmowanych przez BH Travel od PPPL. W związku z wypowiedzeniem umów najmu przez PPPL, BH Travel wypowiedziała umowę podnajmu Vistula Group. Vistula Group natomiast ani nie zwróciła lokalu BH Travel ani też nie płaciła czynszu podnajmu. BH Travel zażądała wypłat z gwarancji bankowej wystawionej na zlecenie Vistula Group S.A. Pozwem z dnia 12 sierpnia 2012 r. Vistula Group S.A. zażądała zasądzenia od BH Travel kwoty 279.947,33 zł z odsetkami (kwota pobrana na podstawie gwarancji bankowej). Wydany w dniu 1 października 2012 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym został przez BH Travel zaskarżony w całości. W dniu 26 kwietnia 2017 r. Sąd I Instancji wydał wyrok, w którym zasądził od BH Travel kwotę 279.947,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu. W dniu 19 czerwca 2017 r. BH Travel zaskarżyła powyższy wyrok a Vistula Group S.A. wniosła odpowiedź na apelację. Sprawa czeka na rozpoznanie przez Sąd Apelacyjny w Warszawie.
 7. **Spór administracyjny z Wojewodą Mazowieckim.** W lipcu 2012 r. wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne w administracji, zmierzające do odebrania BH Travel i opróżnienia dwóch lokali, w posiadaniu których pozostawała BH Travel, po złożonych przez PPPL wypowiedzeniach umów najmu. W jego wyniku odebrano w dniu 14 sierpnia 2012 r. BH Travel dwa lokale sklepowe. Postanowieniem z dnia 1 lutego 2013 r. Wojewoda Mazowiecki ustalił koszty egzekucyjne na kwotę ok. 171 tys. zł i zażądał ich zapłaty przez BH Travel pod rygorem wszczęcia egzekucji administracyjnej. W wyniku przeprowadzonego postępowania i związanych z tym decyzji administracyjnych w dniu 23 grudnia 2015 r. BH Travel wniosła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego z żądaniem wydania korzystnego rozstrzygnięcia w przedmiotowej materii na rzecz BH Travel. W dniu 19 października 2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną BH Travel. Z wydaniem przedmiotowego wyroku upadło również postanowienie o wstrzymaniu postanowienia o wstrzymaniu wykonalności postanowienia Wojewody Mazowieckiego z dnia 1 lutego 2013 r. BH Travel zapłaciło koszty eksmisji w wysokości 170.765,06 zł. Sprawa jest prawomocnie rozstrzygnięta.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy zaprezentowano następujące aktywa trwałe i zobowiązania długoterminowe BH Travel dotyczące powyższego sporu:

Aktywa

- Należność od PPPL tytułem zwrotu należności pobranej z gwarancji – 917 tys. zł.
- Należność od PPPL tytułem nieskorygowanych kosztów najmu po dniu wypowiedzenia – 776 tys. zł.
- Należność od PPPL tytułem roszczenia o nadpłacony czynsz w latach poprzednich w jednym ze sklepów – 171 tys. zł.
- Depozyt sądowy złożony na poczet wniesionych pozwów przeciw PPPL – 282 tys. zł.

Pasywa

- Rezerwa na zobowiązania wobec PPPL tytułem kosztów najmu i pozostałych świadczeń – 1.042 tys. zł.

W ocenie Grupy bardziej prawdopodobnym rozstrzygnięciem jest korzystne dla BH Travel zakończenie powyższych postępowań. Kluczowa dla sporu pozostaje kwestia oceny skuteczności oświadczeń PPPL o wypowiedzeniu umów najmu. Kwestia ta nie została dotychczas prawomocnie przesądzona, niemniej wydane zostały orzeczenia sądowe, wskazujące na zasadność stanowiska BH Travel w tym zakresie. W szczególności:

- a) w dniu 24 marca 2016 r. w sprawie XVI GC 546/13 został wydany wyrok Sądu Okręgowego, w którym oceniono wypowiedzenia zarówno za bezskuteczne na gruncie powołanych przez PPPL w tym zakresie przesłanek kontraktowych, jak i uznający, że oświadczenia o wypowiedzeniu stanowiły przejaw nadużycia prawa,
- b) w postępowaniach zabezpieczających, po zapoznaniu się ze stanowiskiem obu stron, Sąd Apelacyjny w Warszawie dwukrotnie (w sprawach VI ACz 1260/12 oraz I ACz 956/12), w różnych składach uznał, za uprawdopodobnione twierdzenia BH Travel o bezskuteczności oświadczeń o wypowiedzeniu umów najmu,
- c) jedyny wyrok, w którym Sąd Okręgowy uznał, że oświadczenia PPPL o wypowiedzeniu umów najmu były skuteczne został uchylony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie w dniu 17 sierpnia 2016 r.

W rezultacie Grupa nie utworzyła na dzień 31 grudnia 2017 r. rezerw na powyższe zobowiązania warunkowe. Jednakże w przypadku uznania przez sąd racji PPPL istnieje ryzyko, iż BH Travel nie wznowi regulowanej wspomnianymi umowami najmu działalności na Lotnisku Chopina w Warszawie oraz może zostać zobowiązana do zapłaty kar umownych tytułem opóźnień w zwrocie przedmiotów najmu, co może mieć istotny negatywny wpływ na wyniki finansowe i perspektywy rozwoju Grupy. PPPL częściowo dochodziło zapłaty kar umownych z gwarancji bankowych udzielonych na zlecenie BH Travel na zabezpieczenie roszczeń PPPL z tytułu umów najmu. Na dzień 31 grudnia 2017 r. PPPL zrealizowało poprzez ciągnięcia z gwarancji bankowych kwotę w wysokości 917 tys. zł.

Choć nie ma to bezpośredniego znaczenia na rozstrzygnięcie w toczących się sprawach należy zwrócić uwagę na rozstrzygnięcie Stałego Trybunału Arbitrażowego w Hadze. Orzekł on, że Rzeczpospolita Polska naruszyła zasadę uczciwego traktowania inwestycji Flemingo Duty Free w Polsce wynikającą z dwustronnego traktatu zawartego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Indii o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji. Trybunał zasądził na rzecz Flemingo odszkodowanie w wysokości ok. 20 milionów euro wraz z odsetkami i kosztami postępowania arbitrażowego. Przedmiotowy wyrok choć nie będzie inkorporowany bezpośrednio do rozstrzygnięć dotyczących sporów BH Travel, może stanowić pewną wskazówkę jaką mogą kierować się sądy powszechne w swoich rozstrzygnięciach w sporach z PPPL.

30. Leasing operacyjny

30.1 Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Minimalne płatności z tytułu nieodwoływanych umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

	31.12.2017	31.12.2016
do roku	45 065	26 079
1 do 5 lat	102 815	55 070
	147 880	81 149

Grupa jest stroną umowy najmu w Warszawie oraz stroną umów najmu powierzchni sklepowych, magazynowych i biurowych zlokalizowanych w portach lotniczych, na przejściach granicznych i portach rzecznych. Wspomniane umowy zostały zaklasyfikowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy najmu są zawierane na okresy o różnej długości (do 9 lat lub czas nieokreślony). Większość stawek czynszu najmu jest indeksowana o wskaźnik zmiany cen.

Niektóre umowy najmu zawierają dodatkowe opłaty zależne od poziomu przychodów ze sprzedaży towarów w danej lokalizacji, tzw. czynsz prowizyjny. W przypadku kilku lokalizacji brak jest stałej części czynszu, występuje jedynie czynsz prowizyjny. W kalkulacji minimalnych płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingowych wartość czynszu dla tych lokalizacji została pominięta. W przypadku umów na czas nieokreślony jako wartość minimalnej płatności z tytułu leasingu operacyjnego wykazano czynsz należny za okres wypowiedzenia.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 r., ujęto w rachunku zysków i strat 47.396 tys. zł. jako koszty z tytułu opłat w ramach umów leasingu operacyjnego (2016 r.: 62.037 tys. zł). Warunkowe opłaty z tytułu najmu w postaci czynszów prowizyjnych wyniosły 24.378 tys. zł (2016 r.: 23.504 tys. zł).

30.2 Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingodawcą

W ciągu 2017 r. uzyskano przychody z tytułu podnajmu powierzchni w wysokości 42 tys. zł (2016 r.: 242 tys. zł.).

31. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

31.1 Jednostka dominująca oraz jednostka dominująca najwyższego szczebla

Jednostką dominującą najwyższego szczebla grupy kapitałowej, w której skład wchodzi Jednostka Dominująca jako jednostka zależna jest Flemingo International Limited z siedzibą na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych.

Jednostką dominującą na najniższym szczeblu grupy kapitałowej, w skład której wchodzi Jednostka Dominująca jako jednostka zależna, należąca jednocześnie do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej jest Ashdod Holdings Limited z siedzibą na Cyprze.

31.2 Transakcje z kadrą kierowniczą

Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej Grupy kształtowało się w sposób następujący:

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Wynagrodzenia członków kierownictwa	1 845	1 744
	1 845	1 744

31.3 Pozostałe transakcje z podmiotami powiązanym

	Wartość transakcji za okres		Nierozliczone salda na	
	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Sprzedż towarów i usług				
Flemingo International Ltd. - sprzedaż usług	-	1	489	489
Ashdod Holdings Ltd. - sprzedaż usług	-	-	29	29
Flemingo Brasil Importacao Limitada	-	-	363	363
Flemingo Tanger	-	4	4	4
	-	5	885	885
Pozostałe - pożyczki				
Rafał Kazimierski - przychody z tyt. odsetek i pożyczki	7	6	117	110
	7	6	117	110
Zakupy surowców, towarów i usług				
Flemingo International Ltd. - usługi pozostałe	60	108	451	523
Flemingo International Tortola- usługi pozostałe	229	138	19	138
Ashdod Holdings Ltd. - usługi pozostałe	-	1	24	25
	289	247	494	691
Pozostałe koszty				
Flemingo International Ltd. - pożyczki/koszty z tyt. odsetek*	571	1 131	21 007	21 926
	571	1 131	21 007	21 926

* Grupa otrzymała od jednostek powiązanych Flemingo International (BVI) i Limited Flemingo International Limited pożyczki, których daty spłaty przypadają na 31 grudnia 2018 roku (20.933 tys. zł) oraz na 31 grudnia 2017 roku (74 tys. zł).

W związku z umowami kredytu w rachunku bieżącym oraz linii gwarancyjnych, o których mowa w nocie 23.3, spółkom z Grupy zostały udzielone gwarancje korporacyjne wystawione przez Flemingo International Limited, których łączna wartość na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła 65.032,5 tys. zł.

Wszystkie nierozliczone salda z jednostkami powiązanymi są wyceniane według warunków rynkowych i mają być uregulowane: w przypadku rozrachunków z tytułu dostaw i usług w środkach pieniężnych w okresie 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego; w przypadku pożyczek otrzymanych w terminach wykazanych w nocie 22.

32. Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych, wynika z następujących pozycji:

	31.12.2017
zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych wynikająca z bilansu	(8 437)
korekta o zobowiązania inwestycyjne i finansowe	1 681
Zmiana zobowiązań wykazana w sprawozdaniu przepływów pieniężnych	(6 756)

33. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2017 roku skład Grupy kapitałowej PHZ „Baltona” S.A. przedstawiał się następująco:

Nazwa Spółki	Kraj	Udział %	
		31.12.2017	31.12.2016
BH Travel Retail Poland Sp. z o.o.	Polska	100	100
Baltona Shipchandlers Sp. z o.o.	Polska	100	100
Gredy Company SRL	Rumunia	100	100
Centrum Usług Wspólnych Baltona Sp. z o.o.	Polska	100	100
Baltona France S.A.S.	Francja	100	100
Baldemar Holdings Limited <i>i jej spółka zależna:</i>	Cypr	100	100
Flemingo Duty Free Ukraine	Ukraina	100	100
Magna Project Sp. z o.o.	Polska	0	100
Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o.	Polska	100	100
KW Shelf Company Sp. z o.o.	Polska	100	100
Baltona Duty Free Estonia OÜ	Estonia	100	0
Baltona Italy S.R.L.	Włochy	100	100
Sandpiper 3 Sp z o.o.	Polska	100	0
Liege Airport Shop BVBA	Belgia	100	0
CDD Holding BV <i>oraz spółki od niej zależne:</i>	Holandia	62	62
Chacalli-De Decker NV	Belgia	62	62
Chacalli Den Haag BV	Holandia	62	62
Rotterdam Airport Tax-Free Shop BV	Holandia	62	62
Niederrhein Airport Shop GmbH	Niemcy	62	62
Chacalli-De Decker Limited	Wielka Brytania	62	62

Udział w kapitale jest równy udziałowi w prawach głosu.

W dniu 12 kwietnia 2017 r. została założona spółka Baltona Duty Free Estonia OÜ, w której 100% udziałów w kapitale własnym objęła PHZ „Baltona” S.A. Spółkę tą utworzono do prowadzenia działalności w Porcie Lotniczym w Tallinie w Estonii.

W dniu 16 sierpnia 2017 r. Zarząd Grupy podpisał umowę sprzedaży udziałów w spółce Magna Project sp.z.o.o z siedzibą w Warszawie. Sprzedana spółka nigdy nie zaczęła prowadzić działalności gospodarczej w związku z czym nie była istotną częścią działalności Grupy. Wartość aktywów netto spółki na dzień sprzedaży wynosiła 4 tys.

W dniu 7 grudnia 2017 r. PHZ „Baltona” S.A. w wykonaniu umowy przedwstępnej zakupiła 100% udziałów w Sandpiper 3 Sp. z o.o. Dane finansowe spółki Sandpiper 3 Sp. z o.o. były ujmowane w sprawozdaniu skonsolidowanym, gdyż mimo nieposiadania udziałów w kapitale zakładowym, Jednostka Dominująca zgodnie z MSSF 10 sprawowała kontrolę.

W dniu 15 grudnia 2017 r. została założona spółka Liege Airport Shop BVBA, w której 99,5% udziałów w kapitale własnym objęła PHZ „Baltona” S.A. i 0,5% udziałów w kapitale własnym objęło Centrum Usług Wspólnych Baltona Sp. z o.o. Na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka nie podjęła działalności operacyjnej.

W trakcie roku 2017 nie miały miejsca żadne inne zmiany w strukturze kapitałowej Grupy.

34. Zdarzenia po końcu okresu sprawozdawczego

W dniu 22 lutego 2018 roku do Spółki wpłynął pakiet obustronnie podpisanych dokumentów obejmujących w szczególności aneks do umowy wielocelowej linii kredytowej na mocy, którego wysokość limitu udzielonego w ramach linii wielocelowej ulegnie zwiększeniu z 30 mln zł do 33 mln zł, przy jednoczesnym ustaleniu sublimitów (1) do wykorzystania w ramach kredytu w rachunku bieżącym na poziomie 14 mln zł oraz (2) do wykorzystania w ramach linii gwarancyjnej na poziomie 33 mln zł. W związku z podwyższeniem ww. limitu dokonana zostanie aktualizacja zabezpieczeń należności z tytułu umowy w szczególności w zakresie (i) zwiększenia do 49,5 mln zł kwoty ujętej w deklaracji wekslowej dotyczącej wystawionego weksla własnego in blanco poręczonego przez wskazane cztery Spółki Zależne, (ii) zwiększenia do 14 mln zł kwoty zabezpieczenia w ramach zastawu rejestrowego na zapasach towarów przeznaczonych do sprzedaży stanowiących własność Emitenta (iii) ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia w postaci gwarancji korporacyjnej wystawionej przez spółkę zależną Chacalli – De Decker N.V. (Belgia) do kwoty 49,5 mln zł z terminem ważności do 8 lutego 2024 r.

Niezależnie od powyższego, w związku z aneksowaniem ww. umowy dokonano również aktualizacji zabezpieczeń dwóch umów kredytów nieodnawialnych zawartych pomiędzy Spółką a Bankiem, o w szczególności w zakresie zwiększenia do 14 mln zł maksymalnej wysokości zabezpieczenia w ramach zastawu rejestrowego na zapasach towarów przeznaczonych do sprzedaży stanowiących własność Emitenta jak również ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń dla gwarancji korporacyjnych udzielonych przez Chacalli – De Decker N.V. (Belgia) do wysokości odpowiednio 6,75 mln zł oraz 5,78 mln zł.

Jednocześnie wraz z dokumentem aneksów, o których mowa powyżej do Spółki wpłynęła obustronnie podpisana umowa o kredyt nieodnawialny w wysokości 4,53 mln zł z okresem uruchomienia do końca 2018 roku oraz 48-miesięcznym okresem kredytowania, który zostanie wykorzystany na finansowanie oraz refinansowanie kosztów inwestycji związanej z rozpoczęciem działalności przez Grupę Kapitałową

Baltona na lotnisku we Wrocławiu, Katowicach oraz na promach Unity Line. W związku z zawarciem ww. umowy kredytowej udzielone zostaną zabezpieczenia obejmujące zakres zbliżony do dotychczas udzielanych zabezpieczeń na rzecz Banku obejmujących w szczególności weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Emitenta do kwoty 6,795 mln zł poręczony przez Spółki Zależne, zastaw rejestrowy na zapasach towarów przeznaczonych do sprzedaży stanowiących własność Emitenta do kwoty nie mniejszej niż 14 mln zł, cesja na rzecz Banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej ww. zapasów oraz gwarancje korporacyjne wystawione przez odpowiednio Flemingo International Limited BVI oraz Chacalli – De Decker N.V. (Belgia) do kwoty 6,795 mln zł każda.

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Powyższe skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 6 marca 2018 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A. tego samego dnia.

Piotr Kazimierski
Prezes Zarządu

Karolina Szuba
Członek Zarządu

Michał Kacprzak
Członek Zarządu, Główny Księgowy
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie
ksiąg rachunkowych